

DARBININKAS

Vol. LXXI, Nr. 45

Lapkričio - November 28, 1986 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Maskvos dienraštis Sovetskaja Rosija pirmą kartą išspausdino pasikalbėjimą su JAV ginklų kontrolės ir nusiginklavimo agentūros direktorium Kenneth Adelman apie "žvaigždžių karą" ir apie reikalingumą Sov. Sąjungai daugiau dėmesio skirti žmogaus teisių reikalams. Pasikalbėjimo gale buvo taip pat pateiktos ir sovietų pažiuros tais reikalais.

Filipinuose, nužudžius opozicinės partijos ir darbo unijos veikėją Rolando Olalia, darbo unijos buvo paskelbusios vienos dienos generalinį streiką, tačiau jis nepajėgė suparalizuoti miestų gyvenimo.

Amerikos katalikų vyskupų konferencija priėjo išvados, kad dabartinis neturtingųjų skaičiaus didumas ir jų gyvenimo būklė sudaro socialinį ir moralinį skandalą.

Kanada numato panaikinti Sov. Sąjungai dėl jos įsiveržimo į Afganistaną paskelbtas ūkines sankcijas.

JAV, vykdydamos distrikto teismo sprendimą sumokėti Sov. Sąjungos vyriausybės organo "Izvestija" apžemintam amerikiečiui Raphael Gregorin 413,000 dol. pabaudą, pradėjo konfiskuoti laikraščio įstaigos reikmenis pabaudai patenkinti.

Pakistano ir Saudi Arabijos ambasados prie J. T. planuoja pareikalauti, kad Afganistanas būtų pašalintas iš J. T. už tai, kad jo ambasados pareigūnai J.T. patalpose sumušė ten Pakistano ambasadoriaus atsivestus Afganistano partizanų vadus.

Brazilija, vykdydama grįžimo į demokratiją procesą, rinko krašto provincijų gubernatorių ir senato ir atstovų rūmų narius. Rinkimus laimėjo kraštą valdanti centrinė partija, išrinkdama visus gubernatorių ir abiejų rūmų atstovų daugumą.

Sov. Sąjunga ratifikavo dvi tarptautines konvencijas dėl branduolinių nelaimių, bet nesutiko įsipareigoti atiduoti ginčą spręsti tarptautiniam Haagos teismui.

Ispanijos min. pirmininkas Felipe Gonzalez, lankydamasis Kuboj, pareiškė, kad jo pažiūros į centrinės Amerikos taikos ir Falklando salų reikalus atitinka Kubos pažiūras, remiančias Contadora grupės planus ir Argentinos nuomonę.

Jeruzalėj teroristam nudurus žydų studentą, Izraelio karo lėktuvai puolė Libane prie Sidono esančias palestiniečių bazes ir padarė didelių nuostolių, o Jeruzalės gyventojai žydai kėlė riaušes, apmėtydami akmenimis krikščionių bažnyčias, arabų namus ir policijos autovežimius.

Sirijos prezidentas Hafez al-Assad paneigė, kad Sirija yra įsivėlusį į terorizmą, bet pabrėžė, kad ji ir toliau rems kovą Izraelio okupuotom žemėm susigrąžinti.

Paryžių kairieji teroristai nušovė valstybinio Renault fabriko prezidentą Georges Besse prie jo namų.

JAV remiami Angolos Unita partizanai sustiprino savo veiklą aliejaus išteklių turtingoj šiaurinės Angolos srity.

JAV ginkluotų pajėgų kariai per metus pavogia iš karinių sandėlių įvairių karinių reikmenų už milijonus dolerių.

KONSTITUCIJA TIK IŠRINKTIESIEMS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 68

Skaitytojo mintys, perskaičius Kazlauskio ir V. Balkevičiaus straipsnius — "Kaip gaminami šventuoliai" ir "Jėzuitiškos tiesos prasmė".

Gamina melo produkciją

Perskaičius minėtus straipsnius, susidaro įspūdis, kad autoriai vykdydami kažkieno nurodymus ar užsakymus tiesiog apgailėtinais atkakliai ir karštligiška gamina melo produkciją. Tokie "moksliskai argumentuoti argumentai" tikrai garbės nedaro jiems tuo labiau užsakovai visada bevelija likti nuošalyje — tegul kas nors kitas raudonuoja prieš visuomenę, dorus žmones ar studentus.

Todėl šiuo atveju V. Balkevičiaus kaip filosofijos dėstytojo, autoritetas gerokai susyruvo. Filosofijos dėstytojas privalo žinoti, kad filosofija yra mokslas, nagrinėjantis visuomenės ir mąstymo vystymosi visuotinius dėsnius (visuotinius, o ne V. Balkevičiaus ar jo užsakovų asmeninės mąstysenos dėsnius). Tai reikia įsidėmėti visiems, save besitituluojantiems filosofo vardu.

Dėstant ir nagrinėjant vienpusišką vienpartinę filosofiją, dar nereikia, kad turime pagrindo vadintis filosofais. O, kad V. Balkevičius atstovauja vadinamajai filosofijai iš jėgos pozicijos, to jis ir pats neneigia.

Nereikia specialaus išprusimo, ką reiškia toks "filosofinis" niuansas, kurį kun. J. Danylai savo straipsnyje "Jėzuitiškos tiesos prasmė" pateikia V. Balkevičius: "Visus skundus, kaltinimus ir reikalavimus įvairioms instancijoms jūs, klebone, atsiuntėte surašęs antrame mašinarščio egzemplioriuje. O kur dėjote pirmąjį? Pirmasis buvo skirtas 'eksportui', Pirmieji egzemplioriai nukeliavo į pagrindinį savo paskirties punktą, į Vatikano radiją..." Tai štai kur nukrypo "filosofinis" dialogas.

Pasirodo, kad tai nelygiateisių pusių kova, tokių užuominų reikšmė gerai žino kiekvienas kitamintis rusas, lenkas, čekas ar afganistanietis, o ypač žinoma, lietuvius katalikas.

Telsės nelygios

Ir dar vienas akivaizdus nelygiateisiškumo bruožas — kada senovės filosofai rinkdavosi į viešus disputus, jie savo pasisakymus įrodymus bei išvedžiojimus skelbdavo visai auditorijai, tada nebuvo vienpusiškai privileijuotos padėties. Visiems galiojo taisyklė: "Audiatur et alter pars", kurios visi garbingi žmonės sąžiningiausiai laikėsi. O ką matome dabar?

Nė vienas minėtas kun. J. Danylo raštas ar laiškas neatpausdintas ištais. Kokį gi vaizdą gali susidaryti skaitytojas, jeigu V. Balkevičius cituoja tik keletą padrikų ištraukų? Panašiai esti ir su kitų mūsų sąžinės belaisvių pasisakymais, raštais ar pamokslais kaip V. Petkaus, doc. V. Skuodžio, L. Dambrausko, kun. A. Svarinsko, kun. S. Tamkevičiaus ir kt. O kiek oficialioji spauda paskelbė juos visus smerkiančių ir šmeižiančių straipsnių?! Reiškia, "Quod licet jovis, non licet bovis".

Dienoraščio citatos iškreiptos-

1985 m. liepos 19 d. dienraš-

tyje "Tiesa" J. Kazlauskas straipsnyje "Kaip gaminami šventuoliai?" pacitavo keletą A. Terlecko dienoraščio ištraukų. Bet juk tai vėl grubiausias žmogaus teisių pažeidimas — be asmens sutikimo niekas neturi teisės viešai publikuoti jo dienoraščio ar laiškų (TSRS Konstitucijos garantija). Straipsnyje cituojamos ištraukos taip iškraipytos, kad turbūt ir pats A. Terleckas jų neatpažino.

Konstitucija tik privileijuotiems

Savo dienoraščiuose A. Terleckas niekada neminėdavo vardų ar pavardžių, todėl ir prireikė saugumo papulk. Česnavičiui vyktyti pas A. Terlecką į tremties vietą iššifruoti kai kurias pavardes. A. Terleckas atsisakė tai daryti. Tada ir gimė minėtas straipsnis, kuriam labiausiai apjuodinta V. Petkaus pavardė — tai dar vienas melo industrijos kūrinys.

Reiškia, ir Konstitucija galioja tik privileijuotiems, o visiems kitiems, kaip toje K. Sajos pjesėje "Devynbėdžiai" — sūrmaišiai ar puodai ant galvų, kad žmonės negalėtų kalbėti ir dainuoti.

Spėjo laiku "pamiršti"

Jeigu J. Kazlauskas imasi valdiškos tiesos apologeto vaid-

mens tai turėtų žinoti ir visus V. Petkaus nusikaltimus bei jų smulkmenas. Kai tuo tarpu dabar drįsta rašyti, kad V. Petkus, dirbdamas liaudies meno draugijos buhalteriu, vogė iš kasos pinigų, tik kažkodėl "pamiršo", kad už šį, Kazlauskio žodžiais tariant, juodą darbą V. Petkaus niekas nenubaudė, nors tarybiniai įstatymai socialistinio turto grobstytojams yra ypatingai griežti.

J. Kazlauskas spėjo laiku "pamiršti", kad V. Petkaus darbą tikrino net keletas revizijos komisijų ir jokių finansinės drausmės pažeidimų nesurado. O kaip būtų buvę patogu V. Petkų pasodinti už vagystę, tada nereikėtų jo veiklai taikyti politinio paragrafo ir būtų nuvainikuotas dar vienas, jų žodžiais tariant, "žmogaus teisių gynėjas ir kandidatas į šventuosius".

Tik bailys bijo šviesos

J. Kazlauskio straipsnyje išryškėjo dar vienas "atradimas" — tai V. Petkaus bailumas. Apie tai J. Kazlauskas gali pasiteirauti aišku, jei užteks pilietinės drąsos, kai kurių saugumo pareigūnų ir teismo dalyvių. Argi galima žmogui, dėl savo įsitikinimų trečią kartą pasirenkant nelaisvės pančius, priklijuoti bailio

(nukelta į 2 psl.)

Demonstracijos Vienoje, Austrijoje. Nešamas plakatas su įrašu: Sowiets raus aus Litauen! — Sovietai lauk iš Lietuvos. Nuotr. L. Tamošaičio

LIETUVIŲ SPAUDOS KONFERENCIJA VIENOJE

Lietuvos ir Ukrainos Helsinkio grupių dešimtmečiai buvo paminėti lapkričio 10 Vienoje. Ta proga PLB, Lietuvių Informacijos Centras ir Pasaulio ukrainiečių kongresas susaukė spaudos konferenciją, kurioje dalyvavo iš Washingtono atvykę JAV kongreso delegatai: senatorius Claiborn Pell, senat. Paul Sarbanes, sen. Dennis Deconcini bei JAV kongreso Helsinkio komisijos vicepirmininkas kongresmanas Stanley Hoyer.

Kongresmanas Hoyer padarė trumpą įvadą, kalbėjo apie Ukrainos Helsinkio grupę. Ji turi daugiausia narių, taip pat daugiausia iš tos grupės areštuota. Kalbėdamas apie Lietuvos Helsinkio grupę, Hoyer prisiminė jos likimą ir jos vaidmenį, ginant lietuvių tautos ir tikinčiųjų interesus.

Iš lietuvių pusės kalbėjo Lietuvos Helsinkio grupės narys Tomas Venclova ir Lietuvių In-

formacijos Centro vedėja Gintė Damušytė iš New Yorko.

T. Venclovas kelionę į Vieną įgalino JAV Lietuvių Bendromenė. Jis kalbėjo, kaip Viktoras Petkus, Lietuvos Helsinkio grupės steigėjas, buvo nuteistas 1978 m. tuo pačiu metu buvo teisiami ir kiti trys žymūs kovotojai dėl žmogaus teisių — Anatoli Sharanski, Alexander Ginzburg, Jury Orlov. Šie pastarieji jau yra Vakaruose, bet Petkus dar sėdi lageryje Permėje. A. Sharanski su Petkum tame pačiame karceryje išbuvo 16 mėnesių, drauge buvo paskelbė ir bado streiką.

Juris Orlovas, neseniai paleistas Maskvos Helsinkio grupės narys, tvirtino, kad Lietuvos ir Ukrainos Helsinkio grupės buvo ir tebėra daugiausiai persekiojamos, nes jos gina tautines ir religines teises. Minėjo, kad buvo susipažinęs su Petkumi ir Gajausku, daug girdėjo apie Skuodį.

PABALTIEČIAI VIENOJE

Pasaulio Pabaltiečių Santalkos spaudos konferencija Vienoje 1986 lapkričio 3

Konferencija vyko Presseclub CONCORDIA, Vienoje. Ją atidarė VLIKO atstovas Europoje Algis Klimaitis ir konferencijai moderavo. Pasaulio Pabaltiečių Santalkos pirmininkas dr. K. Bobelis trumpai supažindino konferencijos dalyvius su Pabaltijo kraštų padėtimi. Po jo trumpai kalbėjo Pasaulio Estų Tarybos pirmininkas Lembit Savi ir Pasaulio Latvių org-jos pirm. pavaduotojas dr. Lukks. Ypatingo dėmesio susilaukė konferenciją atsilankęs ir joje dalyvavęs JAV delegacijos galva CSCE Vienos konferencijai, ambasadorius Warren Zimmermann ir iš Švedijos atvykęs buvęs Švedijos ministerio pirmininko pavaduotojas Per Ahlmark. Perpildytoje Concordia Presseclub salėje buvo arti šimto žurnalistų ir korespondentų. Jų tarpe ir TASS reporteris, o televizijos tarnybų grupėje ir Maskvos televizijos atstovas.

Valandą su viršum užtrukusioje konferencijoje, kuri laikoma gerai pasisekusia, buvo statyti įvairūs klausimai: apie Pabaltiečių kareivių Sovietų armijoje siuntimą kariuoti Afganistane, kaip Pabaltijo kraštų reikalą tęsti ir gildinti Europos Parlamente ir kt.

JAV ambasadoriaus Warren Zimmermann'o pranešimas NGO atstovams Vienoje, lapkričio 4

Lapkričio 4 CSCE konferencijos atidarymo dieną ambasadorius Warren Zimmermann America House bibliotekos rūmuose 9 val. ryto padarė pranešimą nevalstybinių organizacijų atstovams (NGO). Jis pabrėžė, kad JAV Valstybės sekretorius

Shultz savo lapkričio 3 kalboje ypač išskėlė žmogaus teisių klausimą, "žmogaus teisės ir saugumas labai artimai rišasi", ir pridėjo, "kad kraštas, kuris savo piliečius persekioja yra pavojingas ir pasaulio saugumui". Zimmermann priminė, kad ateinančią savaitę vyks svarbūs plenumo posėdžiai ir daugelis konferencijos dalyvių padarys savo pareiškimus. Kongresmanas Stany Hoyer šį savaitgalį atvyksta į Vieną su JAV kongreso delegacija. Po to Zimmermann atsakinėjo į įvairius klausimus. Konferencijoje dalyvavo būrys iš Amerikos atvykusių lietuvių: dr. K. Bobelis, kun. dr. J. Prunskis, L. Grinius, J. Daugėla, M. Samatienė, V. Jokūbaitis, M. Pranevičius ir kt.

MGO atstovų priėmimas JAV ambasadoje, Vienoje

Puošniose JAV ambasados pobūvių patalpose lapkričio 5 JAV ambasadorius Warren Zimmermann su ponija priėmė apie pusantro šimto organizacijų atstovų, kurie dalyvauja trečiame Helsinkio susitarimų visumos peržiūros suvažiavime Vienoje. Austrijoje. Dalyvių tarpe buvo neseniai iš TSRS išleistas Juri Orlovas, Ginzburgas ir kiti. Priėmimo dalyvavo dr. K. Bobelis su ponija, kun. dr. J. Prunskis, G. Damušytė, VLIKO valdybos nariai: dr. J. Stiklorius, dr. D. Krivickas, dr. E. Armanienė, V. Jokūbaitis, L. Grinius, M. Samatienė.

Vėliau į pobūvį atėjęs JAV Valstybės sekretorius George P. Shultz susirinkusiems pareiškė, kad JAV neatsakys 1975 metais pasirašyto Helsinkio akto ir niekad neatsakys ginti žmogaus teisių. Jo žodžiais, Helsinkio sutartis yra tiek pat svarbi kiek kitos tarptautinės sutartys. Pasirašyta Helsinkio sutartis privalo būti visų vykdoma. Jos pilno vykdymo JAV ir sieks.

Su dalyvavusia lietuvių grupe susipažino dr. Lisa Maria Tender, JAV delegacijos Vienoje egzekutyvė sekretorė. Paprašyta konferencijos metu kiek galima paremti Lietuvos reikalą, dr. Tender atsakė, kad jos motina, lietuvė, ponija Bronė Budreikienė-Tender, jai dažnai tai primena. Shultz'ui paliekant salę M. Samatienė prisegė jam ant atlapo mažą lietuvišką trispalvę. (Elta).

kščionybės 600 metų jubiliejui, kuris bus švenčiamas 1987 metais, J.A.V. tautinės katalikų konferencijos vyskupai nori išreikšti solidarumą su mūsų broliais, Lietuvos vyskupais ir tikinčiaisiais.

Mes maloniai prašome visus J.A.V. vyskupijų ordinarus 1987 m. birželio 28-ą dieną, kurioje šį sukaktis bus švenčiama su šv. Tėvo Mišiomis Romoje, paskelbti maldos diena už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią, su pritaikinta tikinčiųjų malda.

Mes kreipiamės į Sovietų vyriausybę, kad užlaikant Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją, 1975 metų Helsinkio Baigiamąjį aktą ir kitus tarptautinius susitarimus, gerbtų lietuvių žmogaus teises ir patenkintų Lietuvos vyskupų prašymą grąžinti religiniam naudojimui Vilniaus katedrą ir Šv. Kazimiero bažnyčią Vilniuje, sykiu su Taikos Karalienės bažnyčia Klaipėdoje.

Mes taip pat kreipiamės į Sovietų vyriausybę, kad patenkintų Lietuvos vyskupų prašymą leisti atspausdinti Šv. Rašto naują lietuvišką vertimą.

Rezoliucija priimta vienbalsiai 1986 lapkričio 12, Washingtone, D.C.

JAV VYSKUPAI PRIĖMĖ VYSK. P. BALTAKIO REZOLIUCIJĄ

Lapkričio 12 d. Washington, D.C., susirinkę 290 Amerikos katalikų vyskupai vienbalsiai priėmė vysk. P. Baltakio paruoštą rezoliuciją solidarumo su Lietuvos kenčiančia-kovojančia Bažnyčia.

Artėjant lietuvių tautos kri-

IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Neringos liaudies foto studijos (vadovas K. Mizgiris) nariai rūpinasi savo pamainos ugdymu. Neringiškieji moksleiviai aktyviai dalyvavo antroje foto parodoje Kaune, ne vienas buvo apdovanotas prizais, diplomais. Jaunieji fotografai surengė ir savo antrąją ataskaitinę parodą. Devyni autoriai eksponavo portretus, peizažus, foto siužetus, daiktų fotografijas.

Savaitės įvykiai

Argentina pareiškė esanti pasiryžusi formaliai užbaigti priešiškus veiksmus prieš Britaniją dėl Falklando salų, jei Britanija atšauktų 150 mylių apsaugos zonos apie Falklando salas steigimą, bet Britanija šį siūlymą atmetė.

Popežius Jonas Paulius II, prieš išvykdamas 14 dienų kelionei į Azijos ir Pacifiko valstybes, pareiškė, kad jis sutiktų apsilankyti Sovietų Sąjungoje, jei pastaroji jam leistų aplankyti Lietuvos katalikus.

Kanados parlamente dideli triukšmą sukėlė ir vyriausybės didelių nuostolių nemalonių sudarė gyventojų mokesčių mokėjimo dokumentų iš vyriausybės mokesčių mokėjimo įstaigos pavogimas.

J. T. pranešimo apie žmogaus teisių pažeidimus ir gyventojų kankinimus Afganistane autorius, austrų advokatas Felix Ermacora tvirtina, kad jo pranešimas apie afganų ir sovietų vykdomus žiaurumus buvo išcenzūruotas prieš jį paskelbiant. J. T. gen. sekretorius William Buffum teisinasi, kad tai buvo padaryta taupumo sumetimais.

Šiaurės Korėjai pradėjus statyti Kungang elektros stotį ir pylimą upės vandeniui užtventkti, Pietų Korėjoj kilo didelis susijaudinimas, nes karo metu Šiaurės Korėją galėtų užtvindyti Pietų Korėjos sostinė Seulą ir jo apylinkes.

Izraelio laikomo ukrainiečio John Demjanjuk teismo byla prasidėsianti sausio 19.

Amerikos liberalų laukiamas konfliktas tarp Vatikano ir Amerikos katalikų vyskupų dėl Seattle arkivyskupo Raymond G. Hunthausen teisių apribojimo neįvyko, nes vyskupų konferencija pareiškė arkivyskupui užuojautą ir pritarė Vatikano veiksmams.

Paaikškėjo, kad JAV, siekdamas išlaisvinti Libano Dievo partijos laikomus amerikiečius įkaitus ir turėti įtakos į Irano vidaus politiką, per 18 mėn. pasiuntė Iranui tris dideles karinių reikmenų siuntas.

Amerikietis Eugene Hasenfus, lėktuvu gabenęs karinius reikmenis prieš Nikaragvos vyriausybę kovojantiems partizanams ir patekęs į nelaisvę, liaudies tribunolo buvo nuteistas 30 m. kalėti.

— Baltarusijos liaudies meno muziejuje, Raubičiuose, tris mėnesius trukusio meninės lietuvių liaudies skulptūros paroda iš Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejaus fondų. Eksponuota pradžios liaudies skulptūrų parvyzdžiai iš įvairių Lietuvos etnografinių sričių. Liaudies menininkai, vaizduodami jiems artimas temas, dažnai nutoldavo nuo krikščioniškosios ikonografijos, savitai, valstietiškaiai interpretavo. Lankytojų dėmesį patraukė ne tik skulptūrų formų įvairovė, savitas temų traktavimas, bet ir santūrus lyrizmas bei ritmas, būdingas mūsų liaudies dainoms ir audinių raštams. Parodą papildė kalvystės darbai: stogastulpiai, koplytstulpiai ir koplytelių viršūnės — saulutės bei nedidelė verpsčių kolekcija.

Šiauliuose sukurta ir pastatyta dainelių opera "Du gaideliai". Miesto kultūros rūmuose įvyko jos premjera, sutraukusi daug mažųjų žiūrovų. Muziką sukūrė ir operos pastatymą inspiravo K. Preikšo pedagoginio instituto vyresnysis dėstytojas J. Lygutas.

Chicago "Vaidilutės" teatro, dalyvaujančio 7-tame teatro festivalyje, valdyba: sėdi iš k. B. Jasaitienė, O. Mikenienė, O. Šulaitienė, stovi: dr. P. Kisielius, K. Šimkuvienė, P. Šlutienė, I. Tiknienė, E. Šulaitis. Nuotr. Ed. Šulaitis

TEATRO FESTIVALIS JAU ČIA PAT

Lietuvių Teatro septintasis festivalis Chicagoje jau čia pat. Pirmasis spektaklis bus penktadienį, lapkričio 28, Jaunimo Centro didž. salėje, kada pasirodys Chicago "Vaidilutės" teatro vaidintojai, suvaidindami vieno veiksmo komediją "Uošvė į namus — tylos nebebus". Atkritus antram šio teatro ruoštam viena veiksmiui veikalui "Čičinskas", kitą vakaro programos dalį užpildys vieno žmogaus teatras — akt. Vitalis Žukauskas iš New Yorko, kuris jau yra išvažinėjęs ne tik Š. Ameriką, bet beveik visą pasaulį su savo spektakliais.

Šeštadienį, lapkričio 29, bus parodyti du veikalai: 2 val. p.p. Hamiltono "Aukuras" stato K. Inčiūros pasaka "Eglė žalčiui karalienė", o 8 val. vak. Toronto "Aitvaras" — A. Kairio komediją "Sidabrinė diena".

Paskutinę festivalio dieną — sekmadienį, 2 val. p.p. pasirodys Los Angeles dramoms

Žodžius — operos sąvokomis kalbant, libretą — parašė Šiaulių jaunųjų rašytojų sekcijos narys J. Sabaliauskas. Gaidelių, vištyčių, ožio šeimos, Musės, Uodo, Saulės vaidmenis atliko skardžiabalsiai Šiaulių 12-tosios vidurinės mokyklos moksleiviai. Viščiukus ir musytes dainavo patys mažiausieji. Dainelių operą režisavo Šiaulių dramos teatro aktorai N. Normantaitė ir A. Sabonaitis. Choreografas — K. Preikšo pedagoginio instituto dėstytojas A. Galinis. Operos akompanimentą sintetizatoriams aranžavo ir drauge su operos muzikos autoriumi J. Lygutu į magnetinę juostą įrašė elektroninės muzikos entuziastas G. Dapkevičius. Dekoracijas sukūrė, sceninius drabužius pasiūvė būsimeji piešimo mokytojai — instituto dailės fakulteto studentai V. Ribokas, V. Rudnickaitė, R. Vališevičiūtė ir D. Laurinavičiūtė. Dainelių operoje dainuoja dvi šių metų televizijos "Dainų dainelės" konkurso laureatės — 12-tosios mokyklos moksleivė V. Taurinskaitė ir šios mokyklos moksleiviams operoje talkinanti 14-tosios vidurinės mokyklos aštuntokė R. Baknaitė.

— Lietuvos valstybinės kon-

servatorijos didžiojoje salėje įvyko koncertas, pavadintas "Lietuvių kompozitorių vokalinė - kamerinė muzika". Jame dalyvavo docentės Onos Kavaliauskienės paruošti dainininkai: valstybinės filharmonijos solistė I. Augustienė, konservatorijos pedagogė J. Gricikienė, Kauno J. Gruodžio aukštesniosios muzikos mokyklos dėstytoja R. Štreinikytė, Lietuvos valstybinio akademinio operos ir baletu teatro solistas Z. Žemaitis, konservatorijos studentai D. Miniotaitė, G. Miliauskaitė, R. Kondrotaitė ir R. Batalauskas. Dainuota J. Nabažo, V. Paltanavičiaus, V. Juozapaičio, V. Klovos, A. Kačanausko kūriniai. Koncertui vadovavo Kauno dramos teatro aktorė J. Kavaliauskaitė, tarp muzikinių numerių įkomponuodama poezią J. Degutytės ir V. Jasukaitytės eilėraščių.

— Jurmaloje, Latvijos kurorte, netoli Rygos, buvo atidengta memorialinė lenta, pažyminti, kad čia gyveno teatro ir kino režisierius Aleksandras Rusteikis, pirmojo Latvijos garsinio filmo autorus. Šis lietuvių kilmės latvių režisierius gimė 1892 metais Rygoje, o mokėsi Vilniaus gimnazijoje. Baigęs Vilniaus gimnaziją Aleksandras Rusteikis įstojo į Petrogrado teatro mokyklą, vėliau tapo Maskvos dailės teatro aktorium. Jis vaidino A. Puškino tragedijoje "Mozartas ir Salieris" drauge su garsiuoju režisierium Konstantinu Stanislavskiu. Iš Taškento, kur turėjo aktorių mokyklą, dėl ligos iš tenai pasitraukė. 1923 metais grįžęs į Lietuvą buvo Kauno teatro operos režisierium. Tačiau dirbo neilgai, nes 1924 išvyko Rygon dirbti rusų dramos teatran.

Šiaulių miesto įkūrimo 750 metų sukakčiai artėjant buvo surengta saviveiklinių teatrų šventė "Šiauliams ir šiauliečiams". Jos rengėjai — K. Požėlos kultūros ir poilsio parko darbuotojai.

— Vilniuje įvyko Rumunijos kino filmų festivalis. "Vilniaus" kino teatre įvyko iškilmingas festivalio atidarymas. Atidaryme dalyvavo Rumunijos ambasados patarėjas J. Ripanas. Jis supažindino su jo šalies kinematografininkų pasiekimais. Taip pat dalyvavo Lietuvos valstybinio kinematografijos komiteto pirminio reikalų ministro pavaduotojas J. Grigutis. Rumunijos pagaminti filmai demonstruoti keturiuose teatruose.

S.L.K.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

etiketę. V. Petkus niekada neslėpė savo vardo, nesidangstė jokiais slapyvardžiais (tardymo organai tai žino!) tik bailys bijo šviesos ir teisybės! Tik bailys slepiasi už kitų nugaros! Tik bailys niekada neparodo savo tikrojo veido! Todėl negalima nepritari ti vieno poeto mintims. Jis rašo:

...Jūs kviečiu į paminklo atidengimą nežinomam bailiui.
Paminklas sumanytas kukliai: tuščias pjedestalas!
Pats bailys gali drąsiai pasislėpti tarp kvieštųjų, nebijodamas, kad jį atpažins...

Savo straipsnyje J. Kazlauskas daug vietos skiria A. Terlecko "atgailai". Tarybinė teisė atgailą laiko reikšminga lengvinančia aplinkybe, tačiau tariamoji A. Terlecko "atgaila" nesulaukė tinkamo atlygio. atgailaujančiam stengiamasi padėti, deja, su A. Terlecko pasielgė priešingai.

(Bus daugiau)

Vienoje, Austrijoje, kur vyko tarptautinė konferencija Helsinkio aktams peržiūrėti, lapkričio 4 demonstravo pabaltiečiai, tautinius šokius šoko Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Nuotr. L. Tamošaitis

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, pokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laiduves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoje kreipiantis paminėti, kad esate ar noritė būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNŪJE JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tečiadieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Meilus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

**KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS

I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N.Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Padėkos dienos proga

Prieš 365 metus, t.y. 1621 metais Naujojoje Anglijoje buvo atšvęsta pirmoji Padėkos diena. Naujieji ateiviai buvo puritonus, pamaldūs, tai ir dėkojo Dievui, kad laimingai perplaukė neramų vandenyną, kad pasiekė naują žemę, kur nebebus persekiojimų dėl religinių įsitikinimų. Toje laimingoje naujoje žemėje jie nusišovė laukinių kalakutų ir su giesmėmis, su maldom, dėkodami Dievui, atšventė pirmąją Padėkos dieną.

Vėliau, kai įsikūrė nepriklausomas Jungtinės Amerikos Valstybės, ši religinė prasmės šventė pasidarė valstybine švente, viena iš didžiausių ir gražiausių šio krašto švenčių. Tai šeimos ir artimųjų bičiulių šventė. Iš Amerikos šventė paplito ir kituose kraštuose. Padėkos dieną turi ir Kanadą, kitur ji vadinama rudens derliaus švente.

Žmogus nėra linkęs dėkoti. Jam atrodo, kad turi būti, — jis turi gauti visko, ko tik nori, gauti daug ir negrąžinamai. Žmogus juk toks protingas, toks išdidus, sukūręs tokį įstabų technikos pasaulį. Tame pasaulyje jis lengvai užmiršta, kad reikia padėkoti tam gerajam, kuris viską davė. Juk ir Evangelijos iš dešimties pagydytų raupsuotų tik vienas teatėjo padėkoti Jėzui už tokią didelę gautą malonę. O kur kiti? Jie nuskubėjo į savo namus, kur jų laukia turtas. Jie nežinojo, kas yra padėka, nesuprato jos prasmės, neturėjo jokio dėkingumo.

Dėkodamas žmogus pajaučia, kad kažkas yra šalia jo, didesnis, įstabesnis. Dėkodamas jis tuo pačiu pats nusižemina, jaučiasi esąs menkas prieš Didįjį Gerį. Bet taip nusilenkdamas žmogus pats tobulėja ir didėja. Skamba kaip paradoksas, bet taip yra — nusilenkdamas žmogus didėja savo dvasia, skaidrėja.

Padėkos dieną prisiminkime ir tuos, kurie yra mum padarę gero, aplankę sergant, suteikę kokį patarnavimą. Vaikai pirmiausia tegu padėkoja savo tėvams, kurie nieko nesigaili jų auklėjimui ir išsimokslinimui. Savo maldose padėkokime ir tiems, kurie taip ištikimai tarnauja tautos labui, kurie tautą stiprina ir ją veda į laimingesnę ateitį.

Kad mūsų džiaugsmas būtų dar didesnis prie savo stalo pasikvieskime ir tuos, kurie yra vieniši, užmiršti, kurie tokį gražų vakarą turės būti vieni ir liūdni. Papuoškime savo kilnia artimo meile Padėkos dienos stalią!

Vyriausieji gerai prisimena anuos laikus, kai pirmą kartą buvo okupuota Lietuva. Per gegužės 1-mos parodą vaikai nešė plakatus, kur buvo įrašyta "Dėkojame Stalinui už laimingą jaunystę". Kokia tai buvo ironija, kokia baisi vergija. Vergai turėjo šlovinti diktatorių Staliną, net dėkoti už "laimingą" jaunystę. O tos laimingos jaunystės visai nebuvo, buvo tik vergiška prievarta.

Mes esame laisvi, gyvename didžiųjų laisvių šalyje, patys džiaugiamės laisve. Tad su džiaugsmu dėkokime už tą laisvę, kuri visus mus padarė asmenybėmis, o ne nuasmenintais vergais. Dėkokime šiam didžiajam laisvės kraštui ir linkime jam gero, dirbkime dėl šviesesnės to krašto ateities. Su džiaugsmu ir su pakilia nuotaika sėskime už Padėkos dienos stalo ir su džiaugsmu dėkokime už tą gera, kuriuo mes visi naudojames.

Padėkos dieną prasideda Kalėdų švenčių sezonas, didysis apsipirkimas. Kaip sunku surasti dovaną savo draugui, kokiam amerikiečiui, savo šeimos nariams.

"Laisvės Žiburio" vedėjo Romo Kezio radijo pokalbis su poetu Bernardu Brazdžioniu, transliuotas rugsėjo 21.

Iš tolimos Kalifornijos į Pauliaus Jurkaus kūrėbinę šventę buvo pakviestas poetas Bernardas Brazdžionis. Jis dalyvavo programoje ir savo žodžiu įžvalgiai aptarė Pauliaus Jurkaus kūrybą. Poetą, apsisitįsį pas Tėvus Pranciškonus, užkalbino, pateikdami keletą klausimų. Pokalbį perduodame savo klausytojams:

RK — Kokie Jūs, poete, įspūdžiai iš Pauliaus Jurkaus kūrybos šventės, iš Kultūros Židinio ir bendrai iš New Yorko?

BB — Taip klausdamas, be abejoj, tikėtis, kad aš jus pagirčiau. Negirsiu, bet jūsų darbai ir veikimas jus giria. Įspūdžiai puikiai.

Po Chicagos ir Clevelando

Norime atkreipti tik dėmesį, — daugiau pirkime lietuviškų suvenyrų, knygų, kasečių, plokštelių. Yra tikrai puikių knygų anglų kalba. Jos tinka kaip dovanai amerikiečiams. Ir savo jaunimui duokime kuo daugiau lietuviška tema knygų, kad jie būtų didesni lietuviai.

-o-

Padėkos diena tegu šviečia žiburiai visų languose, prie vaišių stalo tegu visus gaubia šventa nuotaika ir tegu visi sudega gražiausiu padėkos žodžius už viską, ką mes esame per metus gavę iš Dieviškosios Apvaizdos malonės.

Apžiūri P. Jurkaus pieštus viršelius bei iliustruotas knygas. Dešinėje jo parašytos knygos. Nuotr. V. Maželio

AR YRA NAUJŲ GERŲ POETŲ

"Laisvės Žiburio" vedėjo Romo Kezio radijo pokalbis su poetu Bernardu Brazdžioniu, transliuotas rugsėjo 21.

nemanau, kad kuri kita kolonija galėtų tokią didingą šventę surengti rašytojui, ir kad tiek publikos susirinktų. Gal toksai reiktas atsitikimas ir pas jus, ir toks rašytojo-kūrėjo pagerbimas gal pirmas, bet reikia džiaugtis, kad visuomenė nebuvo kurčia, daugybė atsilankė, daug organizacijų sukurtininką sveikino ir apdovanojo, daug knygų ir paveikslų įsigijo. Vadinas, kultūrai, kūrybai dėmesys dar neužgesęs, o Kultūros Židinyje savo uždavinį dar atlieka. Sutikau žmonių ne tik iš New Yorko su apylinkėmis, bet ir iš New Jersey, iš Waterburio, Patersono, Bostono... tik pasigėdau rašytojų ir poetų, kurie gausniu atsilankymu galėjo savo kolegą pagerbti. Malonu buvo susitikti su T. Leonardu Andriekum, Nele Mazalaite, Kotryna Grigaityte; sako, buvęs ir Antanas Rimydis, paskutinis gyvas "Keturių vėjų" grupės dalyvis. Visuomenė ir visuomeninės organizacijos daugiau nuoširdumo parodė, ir tai mane, kaip rašytoją, labai džiugina. Šaunus lietuviškasis New Yorkas! Tegū nepavargsta nei eiliniai, nei organizatoriai ir toliau.

RK — Ką galėtumėt pasakyti apie save? Seniai besirodėt su nauja knyga — ar visai nieko neberašot, ar dar manote ką išleisti? Jūsų "Poezijos pilnatis" niekur nebegalima gauti, o jos daug kas ieško — norėtų į Lietuvą nuvežti. Gal dar turite pas save?

BB — Nebeturiu. "Poezijos pilnatis" laida seniai išparduota. Žinau, kad ji pageidaujama ir

RK — Jūs atvykote iš Kalifornijos, iš Los Angeles. Kiek ten yra rašytojų, kokia jų veikla, kokie santykiai su visuomene, kurios gal kiek mažiau negu čia?

BB — lietuvių mūsų kolonijoj tikrai mažiau. Bijau tvirtinti, bet rašytojų ir poetų mirtų, kad ir mažesnėje kolonijoje, atrodo, yra daugiau, ir jie savo kolegoms solidaresni.

Gyvena mūsų tarpe beletristai ir poetai Alė Rūta, Jurgis Gliuoda, Rūta Kleva Vidžiūnienė, Petronėlė Orintaitė, Pranas Visvydas, Elena Tumienė. Alfonsas Gričius, Danutė Mitkienė, Bronys Raila. Iš Lietuvos laikų žinomi Petronėlė Orintaitė, Bronys Raila ir Danutė Miciūtė-Mitkienė, galbūt, vyriausia rašytojų šeimoje, gimusi praėjusiam šimtmečiui bet dar guvi ir raštinga. O kas negirdėjo ir nesidžiaugė Bronio Railos plunksnos gvybe ir energija!

Daugumas jų dalyvauja "Dailių menų" klube, kuris buria muzikos, literatūros, dailės ir kitų menų žmones, kaip Kauno operos pažiba solistė Vincė Jonuškaitė, kompozitorius Bronius Budriūnas, architektas Edmundas Arbas ir kt.

RK — Tikrai įdomu. Manau, kad visuomenė pasiilgus geros poezijos. Jaunųjų poetų ji nesupranta, nemėgsta ir neperka. Aš kalbu apie vyresnius skaitytojus. O jaunas tai iš viso literatūra nesidomi, nes mažai lietuviškai tesupranta.

Ar turite progos pasiekti dabarties Lietuvos kultūrinį gyvenimą? Koks ten dabar literatūros lygis? Ar yra naujų gerų poetų?

BB — Lietuvos kultūrinį gyvenimą seku, kiek įmanoma, skaitydamas keletą jų kultūros ir literatūros žurnalų. Iš spaudos susidaro įspūdis, kad vyksta gyvas meno veikimas. Bet sunku pasakyti, kaip ten yra iš tikrųjų, nes jų spauda labai viską perdeda, išpučia, išgarbina tuos, kurie eina koją kojon su partijos reikalavimais. Beletristų ir poetų netrūksta. Bet beletristai gyvenimą labai iškreipia arba vaiduoja suuniformintą, tokį, koks praeina pro cenzūrą, o ne tokį, koks yra realybėje. Poezijoje daug abstrakcijos, tuščiažodžiavimo. Poetai, išsivadavę iš stalininio košmaro, kada partijos smaugiami turėjo vien "tarybinį" gyvenimą garbinti, dabar jau gali temų ratą praplėsti, tai jie ir "plečia", knisami po visokias pašmones ir nesąmones sritis, po nesuprantamų jausmų ir pergyvenimų labirintus, su forma išdarinėja visokius fokusus, kvailai sėkdamai kitų kraštų neva "modernistus", atkartojančius seniai užmirštus "izmus", — poezija atitrūksta nuo gyvenimo ir nuo žmogaus. Tačiau yra ir

čia ir Lietuvoje. Siūloma naują laidą išleisti. Bet pirma ketinu naują poezijos rinkinį išleisti. Jis jau atiduotas dailininkui iliustruoti, jūsų dailininkui Pauliui Jurkui. Man labai patinka jo grafiniai knygos apipavidalinimai. Be to, esu parengęs spaudai ir atvežiau Pranciškonų spaustuvei Maironio niekeno neskaitytą — nematytą poemą "Nuo Birutės kalno". Tai bus literatūrinė naujiena. Maironį visi garbina, jį giria, juo didžiuojasi — pažūrėsim, kaip žmonės pirks Maironio naują knygą ir pasirodys, kad jų kalbos netušios.

RK — Tikrai įdomu. Manau, kad visuomenė pasiilgus geros poezijos. Jaunųjų poetų ji nesupranta, nemėgsta ir neperka. Aš kalbu apie vyresnius skaitytojus. O jaunas tai iš viso literatūra nesidomi, nes mažai lietuviškai tesupranta.

Ar turite progos pasiekti dabarties Lietuvos kultūrinį gyvenimą? Koks ten dabar literatūros lygis? Ar yra naujų gerų poetų?

BB — Lietuvos kultūrinį gyvenimą seku, kiek įmanoma, skaitydamas keletą jų kultūros ir literatūros žurnalų. Iš spaudos susidaro įspūdis, kad vyksta gyvas meno veikimas. Bet sunku pasakyti, kaip ten yra iš tikrųjų, nes jų spauda labai viską perdeda, išpučia, išgarbina tuos, kurie eina koją kojon su partijos reikalavimais. Beletristų ir poetų netrūksta. Bet beletristai gyvenimą labai iškreipia arba vaiduoja suuniformintą, tokį, koks praeina pro cenzūrą, o ne tokį, koks yra realybėje. Poezijoje daug abstrakcijos, tuščiažodžiavimo. Poetai, išsivadavę iš stalininio košmaro, kada partijos smaugiami turėjo vien "tarybinį" gyvenimą garbinti, dabar jau gali temų ratą praplėsti, tai jie ir "plečia", knisami po visokias pašmones ir nesąmones sritis, po nesuprantamų jausmų ir pergyvenimų labirintus, su forma išdarinėja visokius fokusus, kvailai sėkdamai kitų kraštų neva "modernistus", atkartojančius seniai užmirštus "izmus", — poezija atitrūksta nuo gyvenimo ir nuo žmogaus. Tačiau yra ir

RK — Tikrai įdomu. Manau, kad visuomenė pasiilgus geros poezijos. Jaunųjų poetų ji nesupranta, nemėgsta ir neperka. Aš kalbu apie vyresnius skaitytojus. O jaunas tai iš viso literatūra nesidomi, nes mažai lietuviškai tesupranta.

Ar turite progos pasiekti dabarties Lietuvos kultūrinį gyvenimą? Koks ten dabar literatūros lygis? Ar yra naujų gerų poetų?

(nukelta į 4 psl.)

STASYS YLA KRIKŠČIONYBĖS ĮVEDIMAS LIETUVOJE 3

Visa jos kultūra rėmėsi dar gana primityviais žemės ūkiu, prekybos ir karinės civilizacijos elementais. Tiesa, vėlesniame laikotarpyje Lietuvai pasinešus militarine kryptimi, mūsų karinė civilizacija pasižymėjo jau sumaniai ir gerai įrengtomis pilimis, kulgrindomis, geru apsiginklavimu. Tačiau kuo daugiau mes galime pasigirti? Nebent liaudies menu — dainomis, skulptūra, kurie tačiau tėra buvę daugiau primityviosios kultūros liudininkai.

Tuo tarpu krikščioniškoji kultūra jau nuo ankstybųjų viduramžių buvo gana aukštai pakilusi. Krikščioniškuose Vakaruose klestėjo mokslas, menas, literatūra, žemės ūkis. Šios kultūros nešėja Vakaruose buvo Bažnyčia su savo institucijomis. Išstisus šimtmečius viduriniais amžiais Bažnyčios ir kultūros sąvokos buvo beveik identiškos. Ilgą laiką vienuolynai buvo vieninteliai mokslo židiniai. Juose ne tik buvo vedamos kronikos, surašomi ar surašiniai šventųjų gyvenimai ir kitokios religinio pobūdžio knygos, bet ir kuriama ano laiko poezija, literatūra. Iš vienuolynų ėjo beveik visos švietimas. Mokyklos buvo organizuojamos taip pat prie vie-

nuolynų ir bažnyčių. Net universitetai buvo jų vedami. Vienuolynai ir bažnyčios buvo kartu ir savotiški meno muziejai, nes juose kaupėsi didžioji dalis to meto meno turtų.

Taigi, būdama vidurinių amžių civilizacijos nešėja, krikščionybė su krikšto priėmimu turėjo tapti ir Lietuvoje naujas krikščioniškosios kultūros veiksnys. Ji turėjo lietuvių tautą labiau suartinti ir surišti su Vakaraus, neduodama išplisti joje bizantiškajai stačiatikiškojo stiliaus rusiškajai kultūrai, kuri jau buvo pradėjusi leisti savo šaknis. Tačiau pasilikdama pagoniška, Lietuva atsivėrė nuo tos Vakarų kultūros, kuri ėjo su krikščionyste, ir nuo tų jos vaisių, kurie natūraliai iš tos kultūros plaukė. Pasilikusi pagoniška, Lietuva tuo pačiu pasiliko ir žemesnės kultūros, ir dėl to anksčiau ar vėliau ji neišvengiamai turėjo būti kultūriškai pavergta aukštesnės kultūros krikščioniškųjų kaimynų. Jei taip ir iš tikrųjų atsitiko, tai čia buvo kultas tas nelemtas Lietuvos pavėlavimas kokiais 400—500 metų anksčiau tapti krikščioniška ir, krikščionybės padedamai, pakilti kultūriškai bent tiek, kiek jos kaimynai.

Kaip pavojinga Lietuvai buvo ilgiau pasilikti pagonybėje, rodo ir tai, kad, laikydamiesi žemesnės pagoniškosios kultūros, lietuviai, nors ir būdami didžiųjų Rusijos žemių valdovai, ne tik neįstengė rusams daryti kultūrinės įtakos, bent jiems dominuoti kultūriškai ir tuo būdu juos palenkti sau, bet priešingai — buvo šių užvaldytųjų rusų kultūriškai pavergti. Būdami krikščionys, rusai, bent jų diduomenė, buvo aukščiau pakilę kultūriškai ir dėl to žemesnės kultūros mūsų diduomenei padarė tiek įtakos, kad ši, patekusi į Rusiją, bematant surusėdavo.

Tuo būdu politinė mūsų ekspansija į Rytus be kultūrinės ekspansijos turėjo likti be perspektyvų. Pasidavę kultūrinei rusų įtakai, mes, savaime aišku, turėjome pasiduoti ir jų politinei hegemonijai. Ar ne dėl to, turėdami daug daugiau žemių ir politiškai, rodos, būdami stipresni, vėliau, susidėję su lenkais, visur tenkinomės trečdaliu pozicijų ir daž-

niausiai pasiduodavome šių diriguojami? Anksčiau apsikrikštiję, lenkai buvo aukščiau pakilę taip pat ir kultūrinio atžvilgiu, ir dėl to lengviau galėjo dominuoti savo unijos draugams lietuviams.

Visai kas kita būtų buvę, jeigu mes kartu su savo kaimynais būtume tapę krikščionys ir pasisavinę krikščioniškosios kultūros nešamus vaisius. Tada ne tik rusams būtume kultūriškai ir politiškai dominavę, bet, reikia manyti, nebūtume pasidavę ir lenkų politinėms intrigoms ir jų kultūros įtakai.

3. Religinis moralinis pagonybės nepajėgumas

Nors pagoniškoji mūsų tautos religija nebuvo dar išsigimusi, kaip kitų pagoniškųjų tautų religijos, tačiau ji nebuvo ir tobula. Vėlių, žalių, kaip įsmenintų prosenių dvasių, medžių, dangaus kūnų garbinimas, išsiliejęs į įvairius burtus, prietarus ir papročius, nežadėjo lietuvių dvasiai daug ko didingo ir kilnaus. Tie burtai ir prietarai, tarsi kokie siūlai, pančiojo lietuvių psichines galias. Daugiau panteistinė, rytietiška pagoniškoji lietuvių pagoniškoji religija, ypač Vakarų krikščionybės forma. Jos meilės Evangelijai su meilės veiklumu — dinamizmu, jos nenumalšinamas tiesos ieškojimas, sintetinis jos visų sričių ir viso gyvenimo elementų sujungimas — žadinte žadindavo žmonėse ir tautose glūdinčius dvasinius pradus ir duodavo progą juos apipavidalinti įvairiomis didingomis lytimis. Taigi jau vienas objektyvus krikščioniškosios religijos pranašumas prieš pagoniškąją reikalavo šią pastarąją keisti pirmąją.

Ne mažiau šis reikalas buvo aktualus dar ir dėl to, kad pagonybė, pasilikusi ilgiau mūsų tautoje, turėjo netekti tos reikšmės, kurią, bent iki tam

tikro laiko, yra turėjusi mūsų tautos dvasiniame gyvenime. Daugiau pasakiškas ir daiktinis jos charakteris tegalėjo patenkinti lietuvių dvasią tik tol, kol ji buvo primityvi. Kylant kultūrai, šita fantastišė su daiktinėmis dievybėmis — Upine, Ežerine, Lauksargiu, Žvėrine ir kt. — religija savaime turėjo darytis lietuvių dvasiai ir nepagrįsta. Burtais ir prietarais paremtas dorinis lietuvių gyvenimas su tautos kilimu į aukštesnę kultūros laipsnį taip pat turėjo nykti arba bent pergyventi didelį sukrėtimą.

Tuo būdu lietuvių tautai, pasilikusiai ilgesnį laiką pagonybėje, būtų grėsęs pavojus likti visai be religijos ir net pergyventi skaudų moralinį dekadansą. Šitokia situacija dvasiniam lietuvių tautos gyvenimui neabejotinai būtų galėjusi suduoti mirtiną smūgį, nes mūsų tautą ji būtų palaužusi iš vidaus.

Deja, reikia pripažinti, kad tas dvasinis mūsų tautos lūžimas buvo prasidėjęs jau ir taip gana anksti ir tai dėl to, kad Lietuva ir taip jau per ilgai buvo pasilikusi pagoniška. Kai Vakarų kultūra su pačia krikščionyste buvo pasisavinta visų mūsų kaimynų ir kai iš jų ji ėmė veržtis ir į mūsų kraštą, mūsų pagoniškosios pasaulėžiūros pagrindai pamažu ėmė silpnėti. Nuo Mindaugo, o ypač nuo Gedimino laikų pagonybė pas mus, kaip atrodė, jau pergyveno didžią krizę. Bent pagonys mūsų valdovai ir jų vaikai bei šiaip arčiau valdovų dvarų stovį didikai, veikiami, matyt, jų rezidencijose gyvenančių įvairių raštininkų, diplomatinį patarėjų, prekybininkų, karo reikalų specialistų krikščionių, arba patys būvodami krikščioniškosiose rusų žemėse, pirmiausia ėmė išgyventi religinę krizę. Oficialiai dar pasilikę pagonys, iš tikrųjų pagonybės jie beveik jau neberespektavo. Gedimino žodžiais, parašytais popiežiui, jiems visi tikėjimai jau buvo geri ir lygūs.

(Bus daugiau)

Balfas ir Care minėjime Chicagoje iš k. Philip Johnston — Care eksekutyvinis direktorius iš New Yorko; Vicki Gross — Care centro direktorė iš New Yorko; Antanas Rudis, Illinois pramoninių sąjungos direktorius; Marija Rudienė — Balfas Pirminė; Robert Wulff — Care Chicago skyriaus direktoriaus pavaduotojas; prof. dr. Kazys Eringis, žurnalistas Vytautas Kasniūnas.

TARPTAUTINĖ ŠALPOS ORGANIZACIJA CARE PAGERBĖ BALFĄ IR JO PIRMININKĘ MARIJĄ RUDIENĘ

Balfas skyriai 40 metų veiklos sukakties minėjimus turėjo 1984 metais, o pagrindinis iškilmingas minėjimas buvo surengtas 1985 metais Washingtono. Tarptautinė šalpos organizacija Care šiais metais taip pat mini 40 metų sukaktį, surengdama įvairiuose JAV miestuose minėjimus. Chicagoje buvo surengtas lyg ir pagrindinis Care šalpos organizacijos minėjimas, atiduodant tėvystės pagarbą Balfui. 1946 m. Balfas buvo tarpe 22 įvairių šalpos organizacijų, kurios įsteigė Tarptautinę šalpos organizaciją Care. Daug iš tų pirmųjų organizacijų pasuko į mirties kelią. O Balfas pasiliko Care nariu, ir tėvystės pagarbą pasiliko, metrikuose užrašyta.

Todėl Care Chicago direktoriai, surengę organizacijos 40 metų minėjimą, specialiai pagerbė Balfą pirmininkę ir taip pat ilgametę Care direktorę Mariją Rudienę.

Minėjimas įvyko prabangiame Chicago klube, o jo rėmėjai ir globėjai buvo pramonikai, prekybininkai, bankininkai. Dalyvavo apie 100 svečių. Minėjimo vedėjas, žymus laikraštinkas, radijo ir televizijos komentatorius Norman Ross, pristatęs svečiams Balfą pirmininkę Mariją Rudienę, pakvietė dr. Philip Johnston, Care vykdomąjį direktorių, kuris atvyko iš New Yorko, kur yra organizacijos centras jį pagerbiant, įteikti specialų žymenį.

Dr Johnston savo kalboje pasidžiaugė, kad Balfas, vienas iš Care kūrėjų, per visus 40 metų išbuvo ir tebėra narys ir talkininkas šalpos darbuose. Gana išsamiai supažindinęs dalyvius su

Balfos veikla, atliktais darbais, jis iškėlė Marijos Rudienės visuomeninę veiklą, jos nenuilstamą pasiaukojimą šalpos organizacijoje, jos atliktus darbus kaip Care direktorės Marijos Rudienės patirtis, sumanumas daug padeda Care, ypač jai lankant įvairius kraštus, kur siunčiama įvairiopa pagalba. Po to dr. P. Johnston, asistuojant Vicki Gross, Care centro direktorei iš New Yorko, Robert Wulff, Care Chicago skyriaus direktoriaus pavaduotojui, Norman Ross perskaičius pagerbimo adresą turinį, su žymeniu jį įteikė Marijai Rudienei.

Po eilės sveikinimų kalbėjo Marija Rudienė. Dėkojo Care už teiktą pagalbą lietuviams, nukentėjusiems nuo karo Europoje, kalbėjo apie Balfą, Lietuvą.

Pasibaigus iškilmingam ir po to ėjusiomis vaišėms, po tostų Care vadovybei ir rėmėjams, Balfui ir jo pirmininkei Marijai Rudienei, dr. P. Johnston, kalboje grįžęs į 1946 metus, kada buvo įsteigta Tarptautinė šalpos organizacija Care, prisiminęs Balfą, kuris buvo įsteigėjų eilėse, ilgiau sustojo apie Care veiklą ir atliktus darbus.

Ši šalpos organizacija, pradėjusi pirmiausiai teikti pagalbą Europai, per 40 metų sušelpė milijonus žmonių 80 kraštuose, išleisdama per 4 milijonus dolerių. Vien tik praėjusiais metais Care išleido 325 milijonus 36 kraštuose Afrikoje, P. Amerikoje, Azijoje. Be maisto, drabužių, medicinios bei kitų reikalingų reikmenų, Care taip pat siuntė įvairių specialybių žmones, kurie vargstantiems kraštams padėjo žemės

ūkyste, miškininkystėje, pramonėje, amatuose, sveikatos ir higienos reikaluose.

Ypatingas dėmesys kreipiamas į vaikų mitybą, jų sveikatinimą. Care yra didžiausia pasaulyje privati šalpos ir pagalbos organizacija. Po dr. P. Johnston kalbos vyko paklausimai ir gyvos diskusijos, buvo prisiminti pavergti kraštai ir geležinės uždangos.

Po iškilmingo Balfos 40 metų minėjimo Washingtono, dabar Care organizacijai minint savo 40 metų sukaktį, vėl pagarbai buvo prisimintas Balfas. Care direktorė ir Balfos pirmininkė Marija Rudienė tęsia toliau tų dviejų organizacijų giminytės ryšius. Ji glaudžiai bendradarbiauja ir su kitomis didžiomis šalpos organizacijomis. Mes ne vieni šiandien, nebūsime užmiršti ir ateityje.

Lietuvos žodžiai ilgai skambėjo išskirtinai puošnioje Chicago klubo salėje, išpuoštoje žymių dailininkų paveikslais, jos ašaras ir laisvės troškimą išsinešė iškilmių svečiai.

Vytautas Kasniūnas

JUNO BEACH, FLA.

Naujųjų metų sutikimas

Ir šiemet rengiamas Naujųjų metų sutikimas gruodžio 31 d. 8 v.v. St. Paul of the Cross auditorijoje. Maloniai kviečiami visi iš visur. Rezervacijos reikalais skambinti: A. Augūnas 305 744-6788, A. Jucėnas 305 622-4332, I. Manomaitienė 305 626-6071, A. Solienė — 305 694-2110. Rengimo komiteto pirmininkas yra L. Staškūnas.

ST. PETERSBURG, FLA.

Veiklūs ir dosnūs šauliai

Šioje didžiausioje Floridos lietuvių kolonijoje yra padaliniai visų lietuvišku organizacijų, kurios kur nors turi savo centrus ir bent kiek juda. Čia priskaitoma arti trisdešimt organizacinių vienetų. Vieni turi daugiau narių, kiti mažiau.

Visi lietuviški organizaciniai vienetai yra reikalingi ir naudingi, jei tik netrukdo kitiems pozityvaus darbo dirbti lietuviškame dirvone. O tas dirvonas nemažas ir vietomis gerokai usnėmis apžėlęs.

St. Petersburgo lietuvių kolonijoje nuo rugsėjo vidurio prasideda gegužinių - piknikų sezonas. Gegužinės prasideda parkuose su pagrindine programos dalimi — skaniais pietumis. Po to vyksta loterija ir kitokie įvairumai. Kai kurios organizacijos pagėjia sudaryti ir nebologą kultūrinę programėlę.

Tur būt viena pagėjusių ir dosniausių lietuvių organizacijų St. Petersburgo yra Romo Kalandos šaulių kuopa. Ji turi apie 90 narių. Veteranų parke rugsėjo 24 šauliai turėjo labai sėkmingą metinę gegužinę — pikniką su gražia kultūrine programa.

Kuopai vadovauja energingas pirmininkas Antanas Gudonis. Jis sugeba sutelkti pinigų ir juos paskirti geriems tikslams. Kuopos valdybos posėdyje rugsėjo 17 iš kuopo išdalo įvairiems reikalams išdalinta 675 dol.: Lietuvių Fondui — 100 dol., Lietuvos Tautos Fondui — 100 dol., Lietuvos Krikšto 600 metų Jubileiui ruošti komitetui — 500 dol., JAV LB Švietimo tarybai — 50 dol., Kario žurnalui — 50 dol., Lietuvos karaliaus Mindaugo šaulių kuopos 30 m. jubiliejui minėti — 25 dol., Balfui — 25 dol., Draugo dienraščiui — 25 dol., Darbininko savaitraščiui — 25 dol., Pasaulio lietuvių žurnalui — 25 dol.

Per keletą savo veiklos metu šį Romo Kalandos šaulių kuopa Lietuvių Fondui ir Tautos Fon-

ROCHESTER, N.Y.

Šių metų lapkričio 7-9 seselė Ignė Marijošūtė iš Putnamo pravedė mūsų Šv. Jurgio parapijoje Šamoningo Tikėjimo Metų savaitgalį. Per penkias paskaitas seselė Ignė ypač pabrėžė, kaip krikščionis turėtų apmąstyti savo asmenišką krikščionybę. Ji aiškino, kad kiekvienas krikščionis turėtų įgyvendinti savo krikščionybę kasdieniniame gyvenime.

Šeštadienį, lapkričio 8, per specialią paskaitą jaunimui seselė Ignė informaliai diskutavo su jaunimu Amerikos visuomenės moralinį stovį. Krikščionis turėtų rimtai žvelgti į visus svarbius gyvenimo klausimus ir

dui jau yra paaukojęsi po 500 dol.

Džiaugiamės gražia pozityvia kuopos veikla ir linkime sėkmės.

KVD

PHILADELPHIA, PA.

Š. m. gruodžio 7 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų mišių, (apie 12 val.) Šv. Andriejaus parapijos salėje, įvyks Philadelphia LB apylinkės metinis visuotinis susirinkimas. Šalia valdybos pranešimų ir naujos valdybos rinkimų bus svarstomi Vasario 16-tos minėjimo, Krikščionybės 600 metų sukakties minėjimo ir Bendruomenės Balso reikalai.

Kandidatų į valdybą sąrašas sudaromas iš anksto, bet ir susirinkimo metu bus galima pasiūlyti kandidatus.

Į susirinkimą yra kviečiami ir kaimyninės pietinės N.J. LB apylinkės nariai, nes kai kurie svarbūs reikalai liečia visus abiejų apylinkių narius.

Susirinkimo metu XI-tos LB Tarybos nariai Jūratė Kroktytė-Stirbienė ir Virgus Volertas padarys pranešimus iš XI-tos Tarybos antrosios sesijos svarstymų. Visuomenė kviečiama susirinkime gausiai dalyvauti atsilankę bus pavaišinti kava ir pyragais.

T. G.

PRIEŠ PENKERIUS METUS

Prieš penkerius metus, t.y. 1981 lapkričio 24, Vilniuje po važiuojančio sunkvežimio ratais buvo pastumtas ir mirtinai suvažinėtas kun. Bronius Laurinavičius, vienas iš šviesių okupuotos Lietuvos kunigų ir vadų, kuris visu nuožurdumu kovojo dėl tikinčiųjų teisių.

— Nauji ateiviai iš Baltijos kraštų Kanadoje yra labai negausūs. Pagal imigracijos ministerijos duomenis 1978 - 1984 metų laikotarpyje imigravo Kanadon: iš Estijos 2, Latvijos 9 ir Lietuvos 12.

nepriimti paprastų visuomenės atsakymų. Reikia spręsti, ką tokiais atvejais darytų Kristus, ir bandyti gyventi, pasiremiant jo pamokymais.

Šeštadienį seselė Ignė taip pat kalbėjo mūsų Lituanistinės mokyklos mokiniams.

Sekmadienį, lapkričio 9, dail. Reginos Abromaitienės ypatingai gražūs paveikslai, padaryti iš augalų, buvo išstatyti parodai parapijos salėje, kur taip pat įvyko paskutinis seselės Ignės pašnekesys bei kavutė.

Visi esame seselėi Ignei labai dėkingi. PRK

TĖVYNĖS SARGAS, 1985 Nr. 3 (62). Redaktorius Algirdas J. Kasiulaitis, administruoja Adomas Viliušis. Viršelis dail. P. Jurkaus. Leidžia Popiežiaus Leono XIII Literatūrinis Fondas. Kaina \$4.00.

Žurnalo numerio dalis skirta prel. M. Krupavičiaus atminimui. Apie jį savo atsiminimus pateikia eilė asmenų. Paminėta sukaktys, aprašyti mirusieji žinomesnieji veikėjai, paduota žinių iš Krikščionių Demokratų pasaulio ir keletas aktualių straipsnių.

TĖVYNĖS SARGAS, 1986 Nr. 1 (65). Redaguoja A. J. Kasiulaitis, administratorius A. Viliušis, viršelis dail. P. Jurkaus. Leidėjai: Popiežiaus Leono XIII Literatūrinis Fondas. Kaina \$4.00.

Šiame numeryje prisiminta Vliko 40 metų sukaktis keliais atvejais. Dar kelios užuominos apie prel. M. Krupavičių, paminėta mirusieji prof. Simas Sužiedėlis, istorikė Alicija Rūgytė ir kiti. Spaudoje ir gyvenime skyrūje aktualiom temom straipsniai.

NAUJAS "I LAISVĖ" ŽURNALO NUMERIS.

Į Laisvę žurnalas ilgą laiką buvo spausdinamas pranciškonų spaustuviėje Brooklyne, nors redaktoriai ir gyvendavo įvairiose vietose. Dabar žurnalą redaguoti perėmė Juozas Baužys, žurnalo spausdinimas perkeltas į Draugo spaustuvię Chicagoje.

Juozo Baužio suredaguotame žurnale balandžio numeryje randama šių straipsnių: vedamieji, skaitytojų žodis, Algimantas P. Gueckas — Išryškintas JAV nusistatymas dėl Jaltos, P. Algis Raulinaitis — Didėjančios problemos ir mažėjantis pajėgumas, dr. Kazys Eringis — Politinės rezistencijos būtinybė išeivijoje, Juozas Kojelis — Dvigubas evidencijos dėsnis išeivijos bendravime su Lietuvos lietuviams, Bronius Nainys — Šventasis, kardinolas ir Vilniaus arkivyskupija, vengrų svajonė — suominti rytų Europą, Tada Gintautas Dabšys — Suzinokime, kodėl mes veikiame, Mykolas Naujokaitis — Ko siekti ir kam koncentruotis, dr. Aleksandras Mauragis — Ateities pasaulio kosmopolitizmas, Atsiliepti į laiko problemas — XVIII politinių studijų savaitgalis, 20 literatūros vakaras Los Angeles, Paulius Jurkus — Vakaro žiburėlis — eilėraščių, Atgarsiai — Dainava ir Verona, Žvilgsnis į LF Bičiulių stovyklą, Penktasis mokslo ir kūrybos simpoziumas, Iš spaudos, Vardai ir įvykiai, Pas bičiulius.

Žurnalą administruoja J. Prackapas, 14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305. Metinė prenumerata — 10 dol.

MAZASIS APEIGYNAS. Parėngė kun. Jonas Staškus. Išleido Kanados Lietuvių Kunigų Vienių. Leidinio mecenatai: Toronto Prisikėlimo parapija (pranciškoniai) ir Lietuvos kankinių parapija Anapilyje. Tekstą surinko ir spaudai paruošė "Tėviškės Žiburių" spaustuviė. Spausdino "Litho-Art" spaustuviė.

Praktiškas naujųjų, dažniausiai vartojamų, apeigų ir liturgiųjų pakeitimų rinkinys. Tai vertingas tiek kunigams, tiek pasauliečiams gražiai išleistas leidinys.

Užsakyti galima: Kanados Kunigų Vienių arba Lithuanian R.C. Priests' League of Canada, 494 Isabella Ave., Mississauga, Ont. L5B 2G2

AR YRA NAUJŲ GERŲ POETŲ

(atkelta iš 3 psl.)

gerų ženklių — tai patriotikos atgimimas. Kiek pro cenzūros repleles praeina, nemažai jau yra spaudoje eilėraščių, kur minimas Lietuvos vardas, kalbama jos senovės temomis. Tai jauniausios kartos balsas. Tai gražus balsas.

RK — Lietuvoje yra išleista ir dabar leidžiama knygų kai kurių autorių čia, laisvajame pasaulyje gyvenančių. Tokius autorius pristatydami jie parašo: "Poetas grįžta gimtinėn" ir panašiai. Kaip jūs į tai žiūrite? Kokiais tikslais jie tas knygas leidžia?

BB — Kokiais tikslais —

nežinau. Tik jau ne iš meilės mums, išeiviams, ir mūsų literatūrai. Kaip į tai žiūriu? Mūsų liaudis yra pasakiusi: "Kaip kas išmano, taip save gano". Ar būtina su sovietine aprobatą poetas turi "grįžti savo gimtinėn"?

Aš grįžtu gimtinėn ir be jų malonės.

RK — Tikrai. Iš ne vieno esame girdėję, kad Jūs ten žinomas, kad Jūs skaitomas ir vertinamas, kad Jūsų kūryba eina iš rankų į rankas ir be oficialių pristatymų. Kurkite ir toliau, būkite gyvas tenai ir čia.

Ačiū už pokalbį. Laimingos kelionės į Kaliforniją. Daug gražiausių linkėjimų tolimųjų Amerikos Vakarų lietuviams ir rašytojams.

Harmonijos vienetas dainuoja Waldorf Astoria viešbutyje spalio 25 Liet. Religinės Šalpos 25 metų sukakties minėjime. Iš k. Rasa Bobelytė-Brittain, Viktoras Ralys — vieneto vadovas, Birutė Malinauskienė, Viktoras Lora, Astra Butkutė. Nuotr. V. Maželio

BALFO DIREKTORIŲ SUAŽIAVIMAS

JUNO BEACH, FLA.

Šių metų Balfio direktorių suvažiavimas įvyko lapkričio 15 ir 16 dienomis Juno Beach, Fla. Dalyvavo 32 Balfio direktoriai bei jų įgaliotiniai.

Išvakarėse, lapkričio 14, Aldona ir Vytautas Biliūnai surengė Balfio valdybai ir atvykusiems direktoriams gražų priėmimą. Gi lapkričio 15, šeštadienį, 9 v. posėdžiai prasidėjo metodistų bažnyčios salėje. Suvažiavimą globojo Juno Beach Balfio 141 skyriaus valdyba. Pirmininkė Halina Žitkienė pasveikino suvažiavimą ir palinkėjo geriausios sėkmės.

Floridos Balfio direktorius ir Juno Beach Balfio skyriaus steigėjas Vytautas Biliūnas, atidarydamas suvažiavimą, pasidžiaugė, kad suvažiavimas vyksta Juno Beach, Fla., mažam lietuvių talkinyje.

Juno Beach Balfio skyrius esąs įsteigtas 1978 metais. Šiuo metu turi per 80 narių. Skyrius darbštus, kasmet surengia gegužinę, koncertą, daro aukų rinkliavą Balfui. Šiuo metu skyriaus valdybą sudaro: Halina Žitkienė, vicepirm. Jonas Mildažis, sek. Gražina Stankūnienė. Kalbėjęs V. Biliūnas suvažiavimui palinkėjo našaus ir sėkmingo darbo.

Invokacija sukalbėjo kun. Vytautas Pikturna. Bostono Balfio direktorius kun. Antanas Baltrushunas sukalbėjo maldą, pagerbiaut ir prisimenant Balfio mirusius narius.

Suvažiavimą sveikino: Juno Beach Balfio skyriaus vardu pirm. H. Žitkienė, Lietuvių Bendruomenės Palm Beach apylinkės vardu vicepirm. Linas Staškūnas, Lietuvos Dukterų skyriaus vardu pirm. Dalia Augūnienė, respublikonų skyriaus vardu Alicia Solienė, lietuvių pensininkų klubo vardu atstovė Bronė Jučėnienė, Balfio centro valdybos generalinė sekretorė Ona Jokubaitienė perskaitė praeito suvažiavimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų.

Balfio pirmininkė Marija Rudienė padarė išsamų Balfio metinės veiklos pranešimą, kuris buvo priimtas ilgais plojimais.

Balfio centro valdybos vicepirm. Irena Kriaučeliūnienė, darydama savo pranešimą, pareiškė, kad ji neseniai esanti šiose pareigose, bet jau suspėjusi peržiūrėti per 500 lietuvių prašymų ir suteikti jiems pagalbą. Prašymai yra iš įvairių pasaulio kraštų, bet daugiausia iš Suvalkų krašto ir Lenkijos. Juos peržiūri su didele kantrybe, nes dauguma tų prašymų sunkiai perskaitomi, nes tie žmonės yra menko išsilavinimo. Pirmoje vietoje patenkinami ligonių ir neturtingų šeimų prašymai. Prašo įvairių daiktų, bet daugiausia šiltų drabužių, avalynės, siūlų ir vaistų. Šių metų laikotarpyje visi skubieji prašymai patenkinti, o kiti laukia savo eilės, o ta eilė vis didėja, nors gaunamos aukos šiais metais yra žymiai didesnės. Balfio skyriai turėtų dar labiau pasidaruoti ir į centrą siųsti daugiau daiktų, kuriuos nori lietuviai paaukoti.

Balfio išdėminkas Kostas Čepaitis pateikė Balfio pajamų ir išlaidų apyskaitą ir pareiškė, kad pajamos ir šiais metais yra padidėjusios. Nors daug gerų aukotojų yra mirę, bet vis daugiau gaunama aukų iš jų vaikų bei vaikaitių. Daugiausia aukų gaunama per Balfio skyrius. Yra lietuvių, kurie pasižadėjo per visą savo gyvenimą duoti tam tikrą sumą Balfui. Jų vardai yra įrašyti garbės sąrašuose. Vis daugiau pajamų gaunama iš testamentinių palikimų.

Balfą kasmet tikrina valdžios atstovas, kuris iš Balfio gauna atlyginimą. Balfio apyskaita dėl tam tikrų sumetimų spaudoje neskelbiama. Apyskaitų nuorašai siunčiami Balfio skyriams, kurie apie tai praneša savo susirinkimuose.

Balfio vicepirmininkas spaudos reikalams Vytautas Kasniūnas pareiškė, kad jo spaudos darbas labai daug priklauso nuo Balfio skyrių teikiamos informacijos, o ta informacija esanti labai sumažėjusi. Prašė, kad skyriai siųstų savo veiklos aprašymus, valdybų sudėtį, jų pasikeitimą, narių sąrašus, susirinkimų nuotakas, kaip nariai reaguoja į gaunamus centro aplinkraščius ir visus kitus raštus.

Balfio direktorė Dalia Bobelienė ir Ona Jokubaitienė, tik ką grįžusi iš Austrijos, papasakojo apie to krašto įvykius, sėkmingą konferenciją, kiek liečių lietuvius, latvius ir estus.

Suvažiavimas vienbalsiai išrinko dr. Praną Budininką centro valdybos vicepirmininku. Taip pat vienbalsiai išrinko vysk. Joną Jozapaitį Balfio direktoriumi vietoj mirusio vyskupo Anso Trakio.

Sudaryta rezoliucijų komisija: Vytautas Biliūnas, Vytautas Kasniūnas, kun. Antanas Baltrushunas, Ona Jokubaitienė ir Petras Šilas.

Posėdis baigtas 4 val. popiet su vienos valandos pertrauka pietums. Pietus paruošė Juno Beach Balfio skyriaus valdyba.

Gražioje Holiday Inn viešbučio salėje 7 val. buvo vakarienė. Maldą sukalbėjo kun. Antanas Baltrushunas. Dalyvavo suvažiavimo dalyviai ir vietos lietuviai. Po vakarienės pirm. M. Rudienė padėjo žiemės už atsilankymą. Balfio ženkliukais buvo apdovanoti šie vietiniai Balfio veikėjai: Vytautas Biliūnas, Aldona Biliūnienė, Halina Žitkienė, kun. Vytautas Pikturna, Povilas Mikšys, Roma Mildažienė, Katriutė Sodonienė, Gražina Stankūnienė, Jo-

PITTSBURGH, PA.

Radijo programoje pagerbtas P. Jurkus

Kai visuomenei jau žinoma, rugsėjo 13 Kultūros Židinyne, Brooklyne, banketo metu buvo pagerbtas knygų autorius ir "Darbininko" redaktorius Paulius Jurkus.

Mes pittsburgiečiai irgi neatsilikome, nes lietuvių radijo programos vedėjas Povilas Dargis rugsėjo 21 visą tos dienos radijo programą skyrė Pauliui Jurkui.

Programą pradėjo šiais poeto Leonardo Andriekaus žodžiais iš knygos "Atmink mane, rūpintojėli":

*Budėk, o Viešpatie, čia amžinai,
Kad mes galėtume išsėsti
Po išskleistais nakties sparnais—
Kur tu parimęs sėdi.*

Šioje radijo programoje plačiai buvo nušviestas P. Jurkaus nueitas kelias. Jis mum žinomas kaip knygų autorius, poetas, dailininkas.

Paulius Jurkus pats parašė keletą knygų, iliustravo ir nupiešė viršelius apie 150 knygų. Ypač pažymėtina jo naujausia knyga "Kai Vilniaus liepos žydi".

Programa buvo pajavairinta muzika ir mūsų tautos liaudies dainelėmis.

Savo programoje Povilas Dargis pareiškė: Paulius Jurkus savo darbais ir raštais yra užsitarnavęs mūsų visų meilę ir pagarbą." Palinkėjo jam viso to ko jo kilni žemaitiška širdis troškta. Ir tegu

Chicagoje buvo surengta madų paroda. Ją rengė Putnamo seselių rėmėjos. Nuotraukoje iš modeliuotojų matome šešias ir koordinatore. Iš k. Dalia Bartkienė, Giedrė Mecerienė, Rima Lizdenytė-Sell, koordinatore Aldona Prapuolenytė, Violeta Pabarčiūtė-Woodward, Stasė Olsauskienė ir Vida Murray. Nuotr. J. Tamulaičio

nas Stankūnas ir Jonas Štaras.

Kitą dieną, sekmadienį, lapkričio 16, 2 v. popiet buvo pamaldos Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje. Balfio intencija mišias aukojo kun. V. Pikturna ir kun. A. Baltrushunas. Pamokslą pasakė kun. V. Pikturna. Mišių skaitymus atliko Vytautas Kasniūnas. Auką atnešė Marija Rudienė, Halina Žitkienė ir dr. Pranas Budininkas. Gražiai giedojo Dainos choras, vadovaujamas Irenos Manomaitienės.

Po pamaldų Balfio direktoriai, jų įgaliotiniai ir kvieisti svečiai dalyvavo pirmininkės Rudienės ir inž. Antano Rudžio surengtame priėmime jų namuose. Vaisių metu Aldona Biliūnienė įteikė dovaną — jos pačios iš kriauklių padarytą gražią vazą. Visi pirmininkei sugiedojo ilgiausių metų. Pirmininkė padėjo už dovaną ir už atsilankymą.

P. Mikšys

Aukščiausias visur ir visada lydi Jo žingsnius.

Mes pittsburgiečiai jau per 50 metų klausomės Povilo Dargio vedamos lietuviškos radijo programos. Jos taip pat klausosi ir vakarų Pensylvanijos, West Virginijos ir Ohio valstybių lietuviai.

Povilo Dargio programos visada pasižymi meile mūsų tautai, lietuvių kalbai, liaudies dainoms ir muzikai.

J. Dr-tis

JUNO BEACH, FLA.

Balfio direktorių suvažiavimas vyko lapkričio 15 Juno Beach metodistų bažnyčios salėje. Posėdžiai prasidėjo 9 v. ir tęsėsi iki po pietų. Vakare Holiday Inn salėje buvo banketas, į kurį atsilankė apie 70 žmonių. Sekmadienį buvo pamaldos Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje.

Dainos vienetas repetuoja kiekvieną ketvirtadienį 3 v. popiet Staškūnų namuose. Vienetui vadovauja Irena Manomaitienė. Daina gieda bažnyčioje.

Inž. Vytautas Mošinskis, 80 metų, mirė spalio 7. Anksčiau gyveno Pompano Beach, vėliau buvo persikėlęs į Jupiter miestelį. Palaidotas spalio 10.

Naujų metų sutikimas rengiamas įprastoje vietoje. Rengia Juno Beach organizacijos.

Dr. Gražina Baliūnaitė - Austin modeliuoja 25-toje Putnamo seselių Chicagos rėmėjų parodoje. Nuotr. J. Tamulaičio

SIDABRINĖ MADŲ PARODA CHICAGOJE PUTNAMO SESELĖMS

Chicagos Nekalto Marijos Prasadėjimo seserų vienuolijos rėmėjai spalio 12 surengė labai sėkmingai praėjusią 25-tą madų parodą, kuri buvo skirta vienintelio laisvajame pasaulyje vaikų laikraščio "Eglutės" spausdinimo išlaidoms sumažinti. Laikraštėlį leidžia Putnamo seselės.

Parodą koordinavo Aldona Prapuolenytė, sukviesti 21 modeliuotoja, jų tarpe pirmoje 1962 metais modeliausių solistę Prudenciją Bičkienę - Jakubauskiene, Stasė Olsauskiene ir viešnią iš New Yorko dr. Gražina Baliūnaitė-Austin. Besisukindamos ant modeliavimo tilto, jos parodė 140 vienas už kitą įdmesnių dieninių ir vakarinių drabužių. Dalis jų buvo siūti ta-

lentingųjų lietuvių siuvėjų — drabužių kūrėjų Stasės Koronkevičienės iš Kalifornijos ir Monikos Andrejauskienės iš Floridos, o megsti Onos Jameikienės iš Floridos ir chicagiečių Elenos Blandytės, Irenos Kleinaitenės bei Lialės Sodeikienės.

Jubiliejinė paroda praėjo išskirtinai šventiškoje nuotaikoje.

Sidabrinės dekoracijos (Danos Varomeckienės), drabužių turtingumas ir blizgesys, parodos pajavairinimas Violetos Korosaitės choreografo taisyklėmis, trumpi, kartais žaismingi Audrės Kižytės komentarai ir karališkos vaišės: vynas, tortas, užkanda ir kava atnešė daug malonumo keituriams šimtams svečių ir užsitarnautą paramą seselių darbams.—

Dalyvė

Liet. Mot. Klubų Fed. New Haveno Klubas kviečia atsilankyti į tautodailės parodą, ruošiamą lapkr. 30 — gruodžio 21 John Slade Ely House galerijoje, 51 Trumbull St., New Haven, CT. Išskyrus pirmadienius, paroda atidara šlokiadieniais nuo 1 iki 4, o savaitgaliais nuo 2 iki 5 val.

Iškilmingas parodos atidarymas įvyks sekmadienį gruodžio 7, 3 val. kviečiame visus gausiai atsilankyti.

Dėl papildomų žinių skambinti Reginei Karmuzienei (203) 457 - 1236 arba Vaivai Vėbraitei-Gustienei (203) 347 - 7095.

IS VISUR

— Dr. Kazys Bobelis, Vliko valdybos pirmininkas, gruodžio 3, trečiadienį, 3 val. popiet St. Petersburgo lietuvių klubo salėje padarys pranešimą apie demonstracijas Austrijos sostinėje Vienoje ir Vliko seimą Londone. Rengia Tautos Fondas.

— Balys Gaidžiūnas, poetas, žurnalistas ir visuomenininkas, gyv. Clevelande, atšventė savo 75 metų amžiaus sukaktį. Ta proga buvo suruošta jo naujosios poezijos knygos "Ir saulėtos ir rūsios dienos" sutiktuvės ir koncertas. Programą atliko sol. Daiva Mongirdaitė iš Bostono, akomponuojant Kristinai Kuprevičiūtei, o poeziją skaitė Roma Bublūtė, Edas Kijauskas ir pats autorius.

— Leonardas Dambriūnas, kalbininkas, pedagogas, žurnalistas, visuomenininkas, mirė prieš dešimtį metų — 1976 lapkričio 24. Washingtono lietuviai velionį mirties dešimtmečio proga prisimins savo mėnesinėse mišiose, Epiphany bažnyčioje, Georgetowne. Mišias aukos kun. dr. Tomas Žiūraitis, OP.

— St. Petersburgo, Fla., Lietuvių klubas šiemet mini 25 rių metų sukaktį. Ją paminės keilais renginiais. Lapkričio 15 koncertui pakviestas žymus pianistas prof. Andrius Kuprevičius iš Clevelando. Lapkričio 29 pasirodys klubo choras, Bay Area Chamber Strings orkestras ir tautinių šokių grupė "Audra". Gruodžio 5 bus sukaktuvinis banketas, šokiai. Meninę programą atliks vyrų kvartetas iš Los Angeles, Calif., akomponuojant pianistei Raimondai Apeikytei.

- Rašytojas Anatolijus Kairys, gyvenantis Chicagoje, laimėjo Dirvos novelės premiją už kūrinių "Laiptai į save".

— Meldutis Laupinaitis po ilgos ir sunkios ligos spalio 30 mirė Sao Paulo, Brazilijoje. Velionis buvo gabus žurnalistas, parašė keletą knygų ir savo straipsniais garsinęs Lietuvos vardą Brazilijos didžiojoje spaudoje. Buvo sulaukęs įvertinimo ne tik iš lietuvių, bet ir iš brazilų organizacijų.

— Rašytojos Sofijos Kymanaitės-Ciurlionienės 100 metų gimimo paminėjimas įvyko Chicagoje Tautiniuose Namuose spalio 26. Minėjimą rengė Chicagos skaučių tuntas, nes velionė Nepriklausomoje Lietuvoje buvo vyriausia skautininkė.

— Saulėta Florida kviečia vyresnio amžiaus lietuvių apsigyventi arti St. Petersburg Beach, prie pat jūros ir kitų patogumų. Kambariai su privačiom voniom ir virtuvėmis arba su priežiūra ir su maistu. Informacijų reikalau dėl atvykimo ir apsigyvenimo kreiptis į savininkę: Janina Vilėniskis, 102 - 162 Ave. E., Redington Berach, Fla. 33708. Tel. 813 397 - 8067.

— Nauji Darbininko skaitytojai: W. Kane, Morehead City, NC, J. Sedaitė, New York, N.Y., R. Jagminas, Bridgewater, MA. užsakė kitiems: J. Miliuskas, Worcester, Mass. — B. Miliuskaitė-Harris, Worcester, Mass., R. Petrauskas, Elizabeth, N.J. — Danai Valius, Philadelphia, Pa. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 12 dol. Atnaujinant — visiems 15 dol. metams.

PROGA PRALEISTI ŽIEMĄ FLORIDOJE BE IŠLAIDŲ

Žiemos sezonui kunigas-pen sininkas ieško vyresnio amžiaus šeimininkės - virėjos, kuri galėtų gaminti lietuviškus valgius ir prižiūrėti butą. Sąlygos tokios: apmokėtos atvykimo ir išvykimo išlaidos, turėtų atskirą kambarį ir maistą nemokamai. Jeigu patiktų, galėtų likti Floridoje ilgėsniam laikui. Prašom rašyti: Rev. Andrius Senkus, 614 North "M" Street, Lake Worth, FL 33460. Arba skambinti telefonu po šeštos val. vakaro (305) 582-5007

Daug lietuviškų knygų, plokštelių ir įvairių suvenyrų turi Darbininko administracija. Skambinti — 718 827-1351.

"Bridges" — tai Lietuvių Bendruomenės leidžiamas mėnesinis žurnalas anglų kalba. Žurnalas jau leidžiamas dešimt metų ir lietuviškai neskaitančius asmenis informuoja apie lietuviškus reikalus okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Žurnalą redaguoja Dėmė Jonaitienė. Metinė prenumerata tik 8 dol. Užsakyti adresu: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Tai labai graži dovana įvairioms progoms lietuviškai neskaitantiems draugams ir pažįstamiems.

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aidai, Darbininkas, šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenueruoji?

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu apdangku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas - Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Lietuvių Tautodailės Instituto New Yorko skyriaus

P A D Ė K A

LTI New Yorko skyrius pasikvietė viešias audėjas iš Toronto. Jos visos yra LTI Toronto skyriaus narės. Ši tautodailės darbų paroda įvyko 1986 spalio 18 - 19 Kultūros Židinyje.

Šeštadienį atidarymo metu svečias Paulius Jurkus paminėjo, kad jos audžia šios dienos tautodailės istoriją.

Paroda buvo graži, spalvinga ir turėjo sutelkusi daug audinių. Buvo ir labai sėkminga. Per dvi dienas aplankė daugiau kaip 260 žmonių. Labai daug buvo nupirka: palaidinukų, kikiškų, sijonų, žiurstelių, juostų, per 20 tautinių lėlių.

Apatinėje salėje prekiaavo: M. Kvedarienė, G. Popielienė su įvairiais medžio ir gintaro darbais, p. Mikulskienė su medžio ir gintaro darbais, p. Venskuvienė su meniškais marškinukais, p. Jankauskienė su savo darytais sūriais ir duona.

Ypatinga padėka Tėv. L. Andriekui, kuris pranciškonų vienuolyno koplyčioje aukojo mišias ir visoms audėjomis pasakė specialų pamokslą.

Dėkojame dr. Jokūbui Stukui, Lietuvos pririminimų radijo programos vedėjui, už vieną tautodailės parodos skelbimą, paskelbtą nemokamai. Dėkojame ir už auką.

Virtuvėje koldūnus gamino ir pardavinėjo: Audronė Katinaite - Razgaitienė ir jos sesutė Vilija Katinaite-Voicewski iš New Yorko. Dėkojame nuolatiniams mūsų talkininkams: P. Lukoševičienei ir V. Šližienei, kurios nuo pat pradžių mūsų veiklos mums talkina.

Dėkojame toms, kurios kasmet iš New Jersey atsiunčia pyragus, — P. A. Bartienė ir A. Kvietkauskienė. Taip pat dėkojame už pyragus p. Dubauskienei, Renatai, Babarskienei, Danutei, Irenai, Aldonai, Emilijai, Jadvygai dėkojame už talką.

Dėkojame tiems, kurie priglaudė ir globojo svečius: p. Matulaičiams, Katinams, Milukams.

Dėkojame visoms ir visiems, bet koku būdu prisidėjusiems prie parodos pasisekimo. Ypatingai dėkojame New Yorko ir apylinkių lietuviams, kurie mūsų pastangas visada remia, lankydami ir dosniai finansiškai paremdami.

Dėkojame viešnioms, atvykusioms iš Bostono, — LTI Bostono skyriaus pirmininkei Saulei Šatienėi ir Inai Nenortienei su viešniomis.

Mūsų parodoje taip pat dalyvavo ir 3 lietuvės iš Lietuvos. Jos domėjosi tautodailės darbais ir kaip juos darome. Paroda joms patiko.

Kitais metais švenčiame LTI veiklos dešimtmetį. Ta proga ruošiamės suorganizuoti audimo, mezgimo, margučių dažymo kursus. Visa tai paskelbsime spaudoje.

LTI New Yorko skyriaus narių vardu—

Lilė Milukienė

RAŠINIŲ KONKURSAI

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia Rašinių Konkursą jauniui. Tema — NE LIETUVOJE GIMUSIO JAUNIMO PAREIGA LIETUVAI.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą (iki 35 m. amžiaus) dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent penkių (5) masinėle spausdintų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai, bei įvairių organizacijų vadovai, yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti anksčiau minėta tema.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos trys premijos:

I — \$250.00

II — \$150.00

III — \$100.00

Premijų paskirstymui, jury komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

Tema turi būti pasirašyta slapyvardžiu. Kartu su tema, prisiūsti užklijuotą voką su vardu, amžiumi ir adresu. Konkurso rašiniai turi būti prisiūsti iki sausio mėn. 15 d., 1987 m. sekančiu adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, c/o Vida Jonušienė, 12500 Pawne Rd., Palos Park, Illinois, 60464.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELJ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Balfas laukia Jūsų aukos!

Neuždelskite! Paskubėkite!

Kalėdinių atvirukų su lietuvišku sveikinimo tekstu galima gauti Darbininko administracijoje. Atvirukų yra keturių rūšių. 10 atvirukų su persiuntimu kainuoja 7 dol.

Graži kalėdinė dovana, kuri gavėjui jus primins per ištisus 1987 metus, tai Darbininko (arba Bridges — anglų kalba) metinė prenumerata. Naujiems skaitytojams Darbininkas 15 dol., Bridges — 8 dol. Užsakykite dar šių laikraščių neskaitantiems.

Kalėdų ir Naujų Metų šventėms artėjant, skaitytojai kviečiami sveikinti savo draugus ir pažįstamus per Darbininką, atsiunčiant pageidaujama tekstą ir auką spaudai paremti.

Darbininko skaitytojai, kaip ir kiekvienais metais, gaus 1987 m. sieninį spalvotą kalendorių. Užsisakant pavieniui — 3 dol. Skaitytojai prideda laisvą auką laikraščio paramai.

NAUJA PLOKŠTELĖ

APIE TAVE SVAJOJU — Los Angeles vyrų kvarteto įdainuota plokštelė. 12 lietuviškų kūrinių: Nemunas atves, Sulaukt negalėsiu, Nemunėli, Nemunėli, Paibučiavimas, Gvazdikai, Vakaruškos, Tėviškėlė, Auksinės žvaigždės, Kur gimta padangė, Tamošiaus pagavimas, Užstalės daina, Polka — lietuvių liaudies daina. Kaina 10 dol. Persiuntimui 1 dol.

Šios plokštelės įrašymą galima gauti ir (cassette) juostelėse, kaina 10 dol.

Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Įstalgos vedėja

PASKUTINĖ 1986 METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ

Nr. 8607 Gruodžio 20 — sausio 3, 1987 — iš New Yorko \$1,471.00

Kelionės maršrutu: diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos įsienyje.

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, įvairias ekskursijas ir daug kitų pridedu.

Kelionės dalyviams bus parūpinami bilietai į specialius naujameitinius spektaklius Operos ir baletu teatre arba Filharmonijoje.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius. Kainos:

Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb.

VAZ 2107 — 4,470 rb.

VAZ 2106 — 4,130 rb.

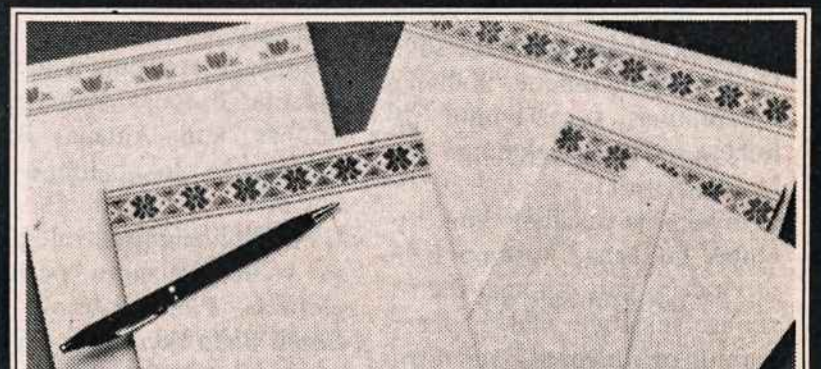
VAZ 21003 — 3,900 rb.

VAZ 21013 — 3,360 rb.

Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC. P.O. BOX 29163 CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA, TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais "FINNAIR" lėktuvais

Atvirukai ir laiškams popieris įvairiom progom.

KLAUSYK™ 385 Elliot Street Echo Bridge Office Park
Newton Upper Falls, MA 02164
PLEASE SEND ME ORDERING INFORMATION

15 DIENŲ KELIONĖ, 10 DIENŲ LIETUVOJ

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilnių 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškvietimo dokumentus nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje tarpininkaujame palikimų sutvarkyme

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418

Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. Išleido jubiliejinis komitetas. Bronzinis — 30 dol., persiuntimo išlaidom pridedamas 2 dol. Gaunamas Darbininko administracijoje — 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pirmas kultūrinis subatvakaris

ALT 5-gos Bostono skyrus surengtas pirmas subatvakaris buvo lapkričio 8 Liet. Piliiečių draugijos antro aukšto salėje. Dalyvavo apie 100 Bostono ir apylinkės lietuvių. Subatvakarij atidarė Bostono skyrus pirmas vadovavo Birutė Vaičiūrgytė-Sležienė. Apie Prano Čepėno parašytą Naujųjų laikų Lietuvos istoriją kalbėjo dr. inž. Jurgis Gimbutas, o šių dienų Lietuvos istorijos apžvalgą padarė Yale universiteto profesorius Benediktas Vytenis Mačiūka. Po programos buvo vaišės.

Svajonės iš Australijos

Bostono lietuvių studentų sąjunga lapkričio 29 So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos trečio aukšto salėje rengia koncertą, kurio programą atliks Australijos lietuvių dainos vienetas "Svajonės". Jos atvyksta iš Melbourne. Po programos — vaišės.

Mielajai Dėdienei, aktorei

A.A.

VERAI SOLOVJOVAI - OLEKIENI

mirus, Algijui DAUKŠAI su žmona Sofija ir artimiesiems Lietuvoje reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Marija ir Vitalis Žukauskai

Mylimam vyrui bei Lietuvos vyčių garbės nariui

A.A.

LARRY JANONIUI

mirus, gilią užuojautą liūdinčiai žmonai Eugenijai ir šeimos nariams reiškiamo ir kartu liūdime mūsų mielo pirmininko ir nario netekę.

L. v. garbės nariai
L. v. centro valdyba
L. v. Vid. Atlanto apskritis
L. v. 12 kuopa Manhattane

PADĖKA

Mano mylimas vyras JUOZAS MILIUS

mirė 1986 lapkričio 9 savo namuose. Buvo gimęs 1914 rugsėjo 3 Lietuvoje, Lazdijose. Paliko dideliu liūdesyje žmoną Agnes, Lietuvoje brolij Antaną ir kitus gimišius. Tryliką metų buvo Angelų Karalienės parapijos zakristijonu.

Buvo pašarvotas Marytės Shalins laidojimo koplyčioje. Atsiveikimas buvo lapkričio 12. Į atsiveikimą be giminių ir draugų gausiai buvo susirinkę Apreiškimo parapijos choristų su vadovu Viktoru Raliu ir labai gražiai pagledėjo. Tai kitataučiams padarė didelį įspūdį. Palaidotas iš Apreiškimo parapijos bažnyčios po iškilmingų mišių, kurias koncelebravo klebonas kun. Jonas Pakalniškis, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, ir kun. Danielius Staniškis. Per mišias vėl gražiai giedėjo parapijos choras. Po mišių palaidotas Cypress Hills kapinėse.

Žmona Agnes širdingai dėkoja klebonui kun. J. Pakalniškiui, Tėv. L. Andriekui, OFM, ir kun. D. Staniškiui už iškilmingas laidojimo mišias, klebonui kun. J. Pakalniškiui už nuoširdų pamokslą ir vargonininkui Viktorui Raliui ir visam chorui už gražų giedojimą koplyčioje per atsiveikimą ir bažnyčioje per mišias. Dėkoja kleb. kun. J. Pakalniškiui, Tėv. L. Andriekui, OFM, už maldas laidojimo koplyčioje per atsiveikimą. Tėv. L. Andriekui už ilgonio lankymą namuose.

Dėkoja visiems už užprašytas mišias, gražias gėles, už užuojautą man tose sunkiose valandose, už atsilankymą į koplyčią ir dalyvavimą laidojime.

Dėkoja Jonui Beleckui už paruoštus pietus palydėjusiems ir Marytei Shalinskienei už malonų patarnavimą. Visiems teatylgina Visagalis Dievas.

Liūdinti žmona

Agnes Milius

Iėjimas — 10 dol. auka. Studentams — 5 dol. Vakarų pelnas skiriamas šeštajam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui paremti. Kongresas gi bus ateinančiais metais Australijoje.

Rankdarbių mugė

Prieš Kalėdas visiems reikia dovanų. Didelį originalių dovanų pasirinkimą rasite, atsilankę į rankdarbių mugę, kurią rengia Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius. Mugė bus gruodžio 7, sekmadienį, 12-5 v. popiet Liet. Piliiečių draugijos II-ro aukšto salėje. Ten galėsite įsigyti raštuotų pirštinių, lietuviškų lėlių, juostų, degintų medinių lėkščių, pagalvėlių, Kalėdoms tinkamų vainikų, džiovintų gėlių rinkinių, megstų kilimėlių ir gintaro. Be to, bus stalas su įvairiais suvenyrais ir meno kūrinių. (S.S.)

Prisiminė aktorių Henriką Kačinską

Laisvės Varpo radijas spalio 26 laidoje perdavė platų reportažą apie aktorių Henriką Kačinską, kuris mirė Sunny Hills, Fla. Perduotas aktorius Jurgio Blekaičio atsiveikimo žodis. Aktorius Henrikas Kačinskas kadaise gyveno Bostone ir čia turėjo daug draugų.

Auko medalis

Kazys Daugėla, kuris gyvena Bedford, N. H., spalio mėnesį dalyvavo tarptautinėje fotografijos parodoje, kurią surengė Kalifornijos kameros klubų taryba. Jam paskyrė aukso medalį už nuotrauką "Kelias į Aluntą", padidintą iš seno negatyvo. Kazys Daugėla dažnai atvyksta į Bostoną ir fotografuoja lietuviškus renginius.

Literatūros vakaras

Laisvės Varpas lapkričio 22 So. Bostono Liet. Piliiečių draugijos salėje surengė literatūros vakarą. Programą atliko Bronys Raila iš Los Angeles, poetai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis. Apie Br. Railos naują knygą kalbėjo Petras Viščinis.

Sol. Benediktas Povilavičius Chicagoje

Solistas Benediktas Povilavičius lapkričio 2 dalyvavo koncerte Chicagoje. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje koncertą surengė kompozitorius Darius Lapinskas.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

25 dol. — V. Burneika, Hartford, Conn.

23 dol. — B. Sutkus, Richmond Hill, N.Y.

Po 20 dol. — J. Laitušis, Union, N.J., G. Ivaškienė, Monroe, Conn., S. Leimonas, Arlington, Virg., P. Juška, Ho Ho Kus, N.J., P. Budvidis, Hamilton, Ont.

Po 15 dol. — J. Bradūnas, Baltimore, Md., T. Slye, Ozone Park, N.Y., L. Pilis, Groton, Conn., J. Ardys, Fairview, Pa., Z. Venclauskaitė, Los Angeles, Calif., T. Jasaitis, Great Neck, N.Y., S. Plechavičius, Dobbs Ferry, N.Y.

12 dol. — D. Bobelis, Massapequa Pk., N.Y.

Po 10 dol. — A. Jankauskas, Woodhaven, N.Y., K. Norvila, Brooklyn, N.Y., J. Birutis, Orlando, Fla., M. Garolis, Miami Beach, Fla., A. Lingis, Great

Dalyvavo Balfio direktorių suvažiavime

Balfio direktorių suvažiavimas vyko lapkričio 15 - 16 Jūno Beach, Fla. Jame dalyvavo direktorius kun. Antanas Baltrašius. Direktorė Stasė Gofensienė iš Brocktono negalėjo dalyvauti dėl kitų įsipareigojimų. Jai atstovavo kitas asmuo, paskirtas Balfio valdybos. Ji tik suvažiavimui pasiuntė sveikintimus ir savo auką.

Skaučių židinio sukaktis

Šiomet sueina 25 metai, kaip Bostone veikia vyr. skaučių židiny. Sukaktis bus paminėta gruodžio 6 So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos trečio aukšto salėje. Humoringą programą atliks aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko. Bus ir vakarieni, šokiai, grojant orkestrui.

Sodauto iškyla

Bostono lietuvių etnografinis ansamblis Sodauto lapkričio 8 buvo išvykęs į Chicago, kur DePaul universitete atliko programą liaudies kūrybos koncerte. Ansambliui vadovauja Gita Kupčinskienė.

Neck, N.Y., B. Bartkus, Richmond Hill, N.Y., A. Saplauskas, Philadelphia, Pa., J. Juozavičius, Athens, Pa., V. Jokūbaitis, Toms River, N.J., J. Kiaušas, Harrison, N.J., S. Dėdinas, Metairie, La., V. Čivinskas, Chicago, Ill., S. Augaitis, Watertown, Conn., J. Shatas, Waterbury, Conn., A. Šimukonis, Richmond Hill, N.Y., V. Krištolaitis, Brooklyn, N.Y., P. Matulis, Shrewsbury, Mass., A. Januška, Milton, Mass., V. Budininkas, Woodhaven, N.Y., T. Michalski, Pompey, N.Y., M. Liauba, Cincinnati, Ohio, P. Dauginas, St. Catherines, Ont., J. Alentukiewicz, So. Boston, Mass., D. Venclauskaitė, Wolcott, Conn., V. Morkūnas, Hamilton, Ont.

Po 8 dol. — V. Radvil, St. Petersburg Beach, Fla., K. Škėma, Detroit, Mich., B. Dominas, Brooklyn, N.Y.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

LIETUVIŠKOS KASETĖS

ESTRADINĖ-ŠOKIŲ MUZIKA

- Gervės skrenda — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Raganėlių puota — instrumentalinis ir vokalinis ansamblis Nerija.
- Volungėlė — įvairūs orkestrai ir dainininkai.
- Nakties muzika — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Myliu — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Už viską švelniau — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Paklydo ramunė — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Balti balandžiai — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Vilniui — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Su tavim kartu — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Gimtinės aidai — B. Gorbulsio dainos su orkestru ir dainininkais
- Brangiausias žodis — Raudonikio dainos su orkestru ir dainininkais.
- Dar širdyje ne sutema — įvairūs orkestrai ir dainininkai
- Dainuok ir šok — dainuoja J. Nakutavičius su Dana Striugaite.
- Ir vėl žydi gėlės — dainuoja Juozas Nakutavičius, naujai išleista kasetė
- Armonika — kaimo kapela su dainininkais
- Mūsų kaime gegužinė — kaimo kapela su dainininkais

18. Tūkstantis žingsnelių — kaimo muzika, dainuoja E. Kuodis su Girijotu.

19. Vyrų ir moterų oktetai — iš okupuotos Lietuvos

20. Šventieji vakarai — Dainių ir šokių ansamblis Lietuva

21. Chorai I — įvairūs chorai iš okupuotos Lietuvos

22. Chorai II — įvairūs chorai iš okupuotos Lietuvos

23. Ažuoliukas — žymusis berniukų choras iš okupuotos Lietuvos

Šios visos kasetės yra 60 minučių ilgumo. vienos kasetės kaina — 10 dol. su persiuntimu.

1. Virgilijus Noreika — dainuoja liaudies, estradines dainas ir operų arijas.

2. Aliukų broliai 1983 — viena iš populiariausių grupių okupuotoje Lietuvoje.

3. Aliukų broliai 1984 — viena iš populiariausių grupių okupuotoje Lietuvoje.

Šios trys kasetės yra 90 minučių ilgumo. Vienos kasetės kaina — 15 dol. su persiuntimu.

Užsakant kasetes, čekius rašyti Lyra Record, Inc., 236 Normandy Rd., Massapequa, N.Y. 11758. Telefonas 516 795 - 7930, skambinti vakarais.

Taip pat galima gauti visokių šokių muzikos kasetių, tik instrumentinės, be įdainavimo, suinteresuoti prašom rašyti nurodytu adresu ir prašykite ir kasetių sąrašo.

ŽIDINIEČIŲ BANKETAS

Dar taip neseniai 10 vyresnių skaučių Bostone susibūrė į Židinietes. Įsikūrimo tikslas buvo talkinti mergaičių Baltijos Tuntui. Židiniečių būrelis sparčiai augo ir dabar spėjus prabėgti 25 metams, Židinį sudaro 30-ties moterų būrys.

Peržvelgus 25 metų veiklą, galima pastebėti, kad Židiniečių veikla kas kart vis augo, darėsi platesnė.

Skaučių Židinys įsikūrė 1961 lapkričio 1. Pirmosios vadovės buvo Vida Kleinienė ir Dana Eikienė. Pradžioje buvo pasitinkama veikiant skautų organizacijose. Židinietes vadovauja tuntui, talkina kaip vadovės ar patarėjos draugovėse, dalyvauja Kaziuko mugėse su savo rankdarbiais.

Padidėjus narių skaičiui, ruošiamos meno parodos, koncertai, organizuojamos tautodailės parodėlės ne tik lietuvių visuomenėje, bet ir amerikiečių. Nuo 1969 m., Židinietes pastangomis kas met puošiama lietuviškais šiaudinukais Kalėdinė eglutė Boston City Hall ir paskutiniu metu Boston Science Museum, kur ir šiemet stovės papuošta nuo gruodžio 4.

Per visą savo veiklos laiką, Židinietes remia ne tik Baltijos Tuntą, bet ir berniukų Žalgirio Tuntą. Kas met skiriama pinigų vargstantiems lietuviams paremti bei kitokiems šalpos darbams.

Norėdamos atžymėti 25 metų gyvavimo sukaktį, Židinietes gruodžio 6 d., 6 val. vakare, rengia 25 metų sukakties banketą.

BROCKTON, MASS.

Pavykęs bazaras

Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bazaras buvo spalio 26 ir davė pelno apie 5,600 dol. Parapijos klebonu yra kun. Petras Šakalys.

Balfio pobūvis

Balfio 72 skyrus rudens pobūvis buvo lapkričio 8 Sandaros salėje Brocktone. Praėjo su dideliu pasisekimu. Jam vadovavo Laisvės Varpo radijo programos vedėjas Petras Viščinis, malda skalbėjo kun. Petras Šakalys. Kalbas pasakė Balfio direktorė Stasė Gofensienė ir Juozas Kairys, stambiausias Balfio rėmėjas Brocktone. Pobūvyje pagerbtas lapkričio 3 miręs ilgametis skyrus sekretorius Nikodemus Labukas.

Šalpos reikalams suaukota 600 dol. Stambiausias aukotojas — Juozas Kairys, Fitzmaurice Mo-

Programą atliks dramos aktorius ir humoristas Vitalis Žukauskas.

Vitalis Žukauskas lietuviškoje visuomenėje yra plačiai žinomas ir populiarus. Jis yra "Vieno Žmogaus Teatro" kūrėjas, režisierius ir interpretatorius. V. Žukauskas yra aplankęs ne tik daugumą Amerikos ir Kanados lietuvių kolonijas, bet ir Pietų Amerikos, Australijos ir Europos lietuvius.

Po programos bus šilta vakarieni ir šokiai, grojant orkestrui. Stalus prašoma užsisakyti iki lapkričio 29 d. pas B. Žiaugrienių 784 - 8491, D. Kazakaitienę 784-9318 ar pas L. Subatienę 773 - 3148.

Tikimės gausaus Bostono ir aplinkinių lietuviškos visuomeninės atsilankymo.

Židinietes

RENGINIAI

Gruodžio 6 — Vyr. skaučių Židinio veiklos 25-čio atžymėjimo šventė Liet. Pil. Drjos III a. salėje, 6 v.v.

Gruodžio 7 — rankdarbių mugė Liet. Pil. Drjos II a. salėje. Rengia LTI Bostono skyrius.

BOSTONO LIETUVIŲ BALSO — MINKŲ RADIO PROGRAMA girdama per radijo stotį WLYN 1360 AM banga sekmadieniais nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vadovauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gaudamas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

tor Sales savininkas, įteikė 500 dol. čekį. Kasmet Balfio 72-ras skyrus šalpos reikalams surinkdavo 1,000 dol. Atrodo, kad šiemet toji suma bus daug didesnė.

Prisimintas prof. Simas Sužiedėlis

Martyno Jankaus šaulių kuopos antrame kultūriname subatvakaryje lapkričio 15 Sandaros salėje Brocktone prisimintas prof. Simas Sužiedėlis, miręs 1985 rugsėjo 22. Apie jį iš juostos buvo perduoti rašytojo Pauliaus Jurkaus prisiminimai, parodytas Algimanto Kezio susuktas filmas, o enciklopedines žinias perteikė kuopos pirmininkas Juozas Stašaitis. Po programos pasivažiavinta kavute ir užkandžiais, padainuota. Subatvakaryje dalyvavo apie 40 žmonių, jų tarpe ir našlė Antanina Sužiedėlienė, sūnus Vytautas su žmona Birute ir sūnus Eligijus.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slantą gavęs, bankas tuoj pat

traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrintas procentas, leidžiamas įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE 480 West Broadway South Boston 6 AM to 3:30 PM - Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE 740 Cuffey Blvd. 6:30 AM to 5:30 PM Mon., Tues., Wed. & Fri. Thurs. & Sat. 10 AM to 12:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: lapkričio 30, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje rengia pirmą savo koncertą, kurio programą atliks viešnios iš Australijos — dainuojantis vienetas "Svajonės". Šis dainuojantis vienetas savo koncertines gastroles pradėjo nuo Bostono, kur koncertuoja lapkričio 29, ir taip pervažiuos per visas lietuviškas kolonijas Amerikoje ir Kanadoje. Koncertai rengiami ryšium su jaunimo kongresu, kuris bus atnešančias metais Australijoje.

N.Y. Liet. Jaunimo Sąjunga lapkričio 30, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje rengia pirmą savo koncertą, kurio programą atliks viešnios iš Australijos — dainuojantis vienetas "Svajonės". Šis dainuojantis vienetas savo koncertines gastroles pradėjo nuo Bostono, kur koncertuoja lapkričio 29, ir taip pervažiuos per visas lietuviškas kolonijas Amerikoje ir Kanadoje. Koncertai rengiami ryšium su jaunimo kongresu, kuris bus atnešančias metais Australijoje.

Petras Jurgėla, lietuviškosios skautijos pirmūnas, įvairių knygų autorius, bus pagerbtas gruodžio 7, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Pagerbimas rengiamas ryšium su jo 85 metų sukaktimi. Rengia New Yorko skautės ir skautai.

Jaunimo šokiai N.Y. skautai ir skautės rengia lapkričio 28, penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židinyje. Šokiais groš Brolių Kezių orkestras.

Jaunimo mišios įvyks gruodžio 7, sekmadienį 12 val. Kultūros Židinyje. Po mišių skautų tuntų iškilminga sueiga.

Janina Simutienė savo motinos a.a. Elenos Čiurlienės prisiminimui Darbininkui atsiuntė 50 dol. auką ir tokį laiškėlį: "Nors pastaraisiais metais mama, susilpnėjus regėjimui negalėdama Darbininko skaityti, bet jį mėgo ir laiks nuo laiko prašydavo šį bei tą iš jo paskaityti." Darbininko administracija už šį malonų prisiminimą ir auką nuoširdžiai dėkoja.

Kazys Vasiliauskas, aktorius, anksčiau gyvenęs New Yorke, paskui išsikėlęs į Baltimorę ir ten praleidęs 7 metus, vėl grįžta į New Yorką. Lapkričio 19 jis lankėsi Darbininko redakcijoje ir papasakojo apie savo veiklą.

Gintė Damašytė, Informacijos Centro direktorė, iš Vienos grįžo tik lapkričio 23. Ten ji aktyviai dalyvavo įvairiose demonstracijose, spaudos konferencijose, kurių rengė pabaltiečiai, ir šiaip plačiai sklaidė informacinę literatūrą apie Lietuvą.

Ada Bagdonienė yra pakviesta būti sekretore Kultūros Centro (Kultūros Židinio) taryboje.

Kun. Antanas Rubšys, Manhattano kolegijos profesorius, gruodžio 7 Apreiškimo parapijos salėje po 11 val. pamaldų praves prieškalėdinį susikauptimą. Jis kalbės tema: "Įvardinti Dievą Betliejaus ēdžiuose." Bus skaitoma iš Šv. Rašto ir rodomos skaidrės iš prof. Rubšio kelionių apaštalo šv. Pauliaus keliais. Po to užkandis ir kava. Ruošia ir visus atsilankyti kviečia ateitininkai.

Mišios už a.a. dail. Romą Viešulą bus gruodžio 6, šeštadienį, 11 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Mišias aukos Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Stasys Citvaras, bosas, vėl dainuoja Dono kazokų chore ir šiuo metu gastroliuoja Europoje. Choro vadovavimą perėmė tarptautinis bosas Nicolai Ghivrov.

Dail. Vidos Krištolaitytės tapybos darbų paroda vyks Chicago Čiurlionio galerijoje lapkričio 21 - 30.

Vitalis Žukauskas, aktorius, humoristas, dalyvaus Septintame teatro festivalyje Chicagoje su savo "vieno žmogaus" teatru ir programą atliks lapkričio 28, penktadienį, Jaunimo Centro salėje.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus gruodžio 16, antradienį, 7:30 v.v. įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rad. kampas, Woodhavene. Visos narės prašomos dalyvauti.

Naujų metų sutikimą rengia bingio darbuotojai ir LMK Federacijos New Yorko klubas. sutikimas bus suneštinis, visi susineša savo valgius ir gėrimus, patys susiorganizuoja stalus. Registravimas vakarais pas Birutę Mikalauškiene — 846 - 4041, Mariją Žukauskiene — 296 - 5907, dienos metu pas Viktoriją Galiniene: 846 - 4313.

New Yorko Alto susirinkimas buvo lapkričio 15 Kultūros Židinyje. Kaip įprasta, pirmininkai keičiasi rotacine tvarka. Šiomet pirmininku išrinktas tautininkų atstovas Algis Sperauskas, sekretorius — Vladas Vasiliauskas, išdininkas — Petras Ažuolas. Valdyba jau dabar praneša, kad Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas bus rengiamas 1987 m. vasario 15 Kultūros Židinyje. Jau dabar sudaroma programa, ieškoma kalbėtojų ir meninės programos dalyvių.

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridėti ir senojo.

Brolių Kezių orkestras lapkričio 15 grojo šokiais Bostone, lituanistinės mokyklos metiniam baliuje. Šis orkestras Bostone vėl gros lapkričio 29. Šokius rengia Jaunimo Sąjunga. gi lapkričio 28 orkestras gros Kultūros Židinyje, N.Y., skautų-skaučių rengiamuose šokiuose Padėkos dienos proga.

Juozo Kungio bylą sutiko svarstyti JAV vyriausias teismas dėl to, kad apeliaciniame teisme jis šią bylą pralaimėjo dėl visai neesminių techniškių smulknesnių. Tai reikšmingas įvykis Juozo Kungio atveju, o taip pat visoje OSI veiklos srityje, nes šis sprendimas neabejotinai turės įtakos ir j kitas OSI keliamas bylas mūsų žmonėms. Kungio advokatai yra William ir Berzinš.

Elena Kudabienė - Daugavietytė, aktorė ir režisierė, Hamiltono "Aukuro" teatro vadovė, dalyvavo Kanadoje pagamintame filme — Dancing in the Dark — Šokis tamsoje. Šis filmas buvo rodomas rugsėjo gale Lincoln Center Manhattane, kur tada vyko filmų festivalis.

Muz. Juozas Stankūnas jau 32 metus vargoninkauja Šv. Patriko bažnyčioje Elizabeth. Jis visada pilnas energijos, gana dažnai atvažiuoja į Darbininko spaudos kioską susipažinti su naujais leidiniais, apsilanko ir Darbininko redakcijoje.

Liet. Tautodailės Instituto N. Y. skyriaus narių susirinkimas bus gruodžio 2, antradienį, 7:30 v.v. Ramutės Česnavičienės namuose, tel. 718 849 - 1581.

Andrius Jonas Vizbaras

PASIŽYMĖJĘS MOKSLE

Andrius Jonas Vizbaras yra priimtas į New Yorko Universiteto teisės mokyklą ir šį rudenį pradėjo studijas.

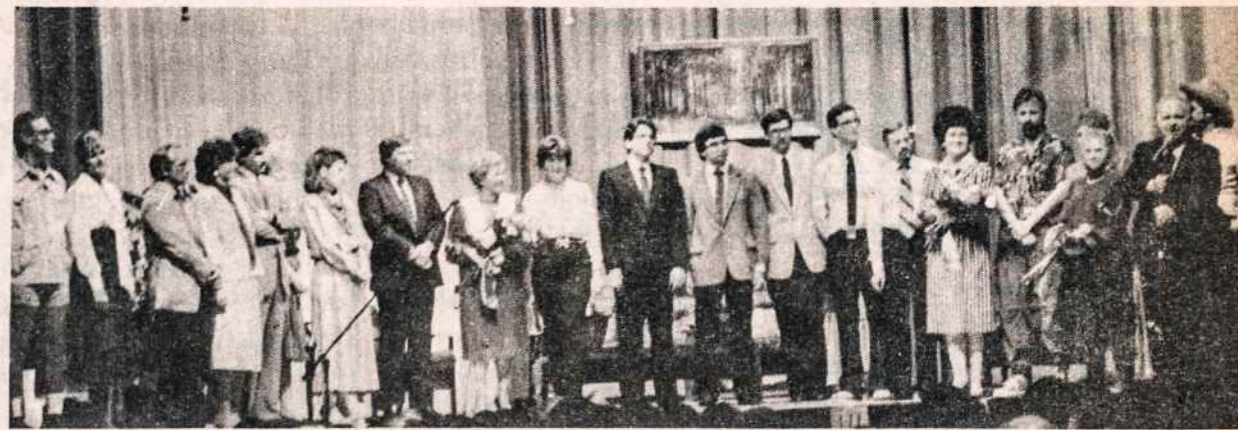
Jis baigė Stuyvesant gimnaziją New Yorko mieste, baigė su labai gerais pažymiais, buvo "National Merit Finalist". toliau mokslą tęsė Washingtono universitete St. Louis, Missouri, studijavo architektūrą ir įsigijo bakaluro laipsnį iš architektūros.

Pennsylvanijoje buvusiam Bendorių ūkyje (jo seneliai buvo Bendoriai) su savo draugais architektais pastatė įdomų pastatą. Šiais metais dalyvavo Putnamo seselių vadovaujamoje jaunimo stovykloje Vermonte. Būdamas New Yorke, aktyviai dalyvavo Branduolio renginiuose, kurie vyksta Aušros Vartų parapijos salėje.

ŠV. JURGIO PARAPIJA, BROOKLYN, N.Y.

Magdalena Kriaučiūnienė, sulaukusi gilios senatėvs senelių prieglaudoje, lapkričio 12 d. iškeliavo amžinybėn. Antanas Dėdinas ir Elena Pachesa, klebonijos šeimininkė, neartimi gimnaziškai, palydėjo į Kalvarijos kapines, kur, šalia vyro, buvo palaidota lapkričio 15.

Kleb. B. Kruzui išeinant į pensiją, lietuviškoji Šv. Jurgio parapija nuo Naujų Metų, vyskupų potvarkiu, bus sujungta su teritorine Šv. Onos parapija, kuriai vadovaus airis klebonas. Šv.

Kultūros Židinio scenoje koncerto pabaigoje sustoję visi svečiai iš Philadelphijos. Jie atliko programą Laisvės Žiburio koncerte. Dešinėje dėkoja Romas Kezys. Laisvės Žiburio direktorius. Nuotr. Vytauto Maželio

PHILADELPHIJOS JAUNIMAS KULTŪROS ŽIDINIO SCENOJE

Romas Kezys, Laisvės Žiburio radijo programos direktorius, savo koncertams visada suranda ką nors nepaprasto ir didingo. Nesigaili reklamos ir taip sutraukia labai daug publikos į savo rengimus, kurių būna du, — rudenį ir pavasarį. Šis renginys jau buvo 40-tasis, nes jo vadovaujama radijo valanda gyvuoja 20 metų.

Šiam rudens koncertui pasikvietė kaimynus iš Philadelphijos. Jie čia lankėsi prieš trejetą metų su vaidinimu "Prie dangaus vartų". Visą tą vaidintojų grupę suorganizavo Julija Dantienė, entuziastė, pati mėgstanti teatrą ir pati parašanti veikalukus. Ne taip seniai ji parašė naują komediją — "Šeimos portretas" ir jį sėkmingai suvaidino Philadelphijoje. Prie komedijos dar prijungė ir dainos vienetą, kuris irgi atlieka gana svarbią programą dalį.

Pradeda dainininkai

Visi Laisvės Žiburio koncertai prasideda punktualiai. Ir dabar 7 val. atsidaro scena. Joje stovėjo Philadelphijos dainininkų

Branduolio spalio 9 surengta Vidos Krištolaitytės meno paroda praėjo su gražiu pasisekimu. Atsilankė 80 su viršum svečių, tarp jų daug lietuvių menininkų. Buvo išstatyta 50 darbų. Parduota 10. Vidos kita paroda bus Jaunimo Centre, Chicagoje. Sausio mėnesi Branduolys rengia "Pošventinę atgaiva", kuri įvyks Aušros Vartų parapijos salėje, Manhattan, N.Y.

A. Grigas, iš Jamaica, N.Y., siūsdamas metinę Darbininko prenumeratą, ir šiais metais pridėjo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už spaudos palaikymą. Conrad Caster, iš Belleville, N.J., savo motinos prisiminimui Darbininkui paaukojo 50 dol. Geradariui nuoširdžiai dėkojame.

E. Juškevičienė, iš St. Petersburg Beach, FL., prie metinės Darbininko prenumeratos pridėjo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Poezijos mėgėjams pranešama, kad yra išėjusios kelios naujos poezijos knygos: J. Rūtenio — Vaivos juosta — kaina 6 dol., P. Orintaitės — Legendų liepsnos — 6 dol., J. Malerytės, S. Kubiliaus, V. Aleksio ir G. Remeikienės — Keturi — 7 dol. visos šios knygos gaunamos Darbininko administracijoje.

Onos bažnyčia, kurios sklepe beveik prieš šimtmetį lietuviams turėdavo savąsias pamaldas, kol nepasistatė savosios bažnyčios. Ši deimantinio amžiaus šventovė tarnaus abejoms jungtinėms parapijoms.

Sekmadienį, lapkričio 23 d., pranciškonas T. Klemensas Žalalis atlaikė atsisveikinimo lietuviškas mišias, o vėliau parapičiai susirinko salėn po bažnyčia atsisveikinimo pietums bei šokiais, grojant Thomo orkestrui.

grupė, kuriai vadovauja Vytautas Maciūnas.

Vienetas atliko šias dainas: Dainavos tango S. Šližio, Ant kalno karklai siūbavo, Artojų daina, Šalia kelio karčiama — visos liaudies dainos; Trakų pilis — A. Apanavičiaus, Vergų daina iš operos Nabucco — G. Verdi, Kada mirties nėra — V. Telksnio, Kareivių daina iš Fausto operos — Ch. Gounod, Gaudžia trimitai — M. Petrausko, Širdis dar žydi — J. Bertulio.

Vytautas Maciūnas su Rasa Krokute padainavo duetą — Paleisk, tėveli, lankon žirgelį; gi Rasa Krokute solo įspūdingai padainavo: Išėjo tėvelis į žalią girėlę — St. Šimkaus, Pamyklėjau vakar — St. Šimkaus, Jei bus arti — L. Vembutės, Gyvenimas pagunda — G. Gudauskienės.

Dainininkus pianu palydėjo Frances Covalesky-Kavaliuskaitė. Dainininkų grupę padarė puikų įspūdį. Jų tik aštuoni, be dirigento. Reikia pasidžiaugti, kad suranda laiko lietuviškai dainai. Jie praturtina savo gyvenimą ir mūs pradžiugina.

Šeimos portretas

Po dainų sceną buvo pertvarkyta, padekoruoata, pritaikyta išseivų kambariui, pritaikyta, žinoma, kiek sąlygos leido, nes jie jokių savo dekoracijų neatsivežė. Čia reikėjo suskolinti "butaforiją" — kėdes, sofą ir t.t.

Komedija pagrįsta staigiom juokingom situacijom. Nori padaryti šeimos portretą — fotografiją ir vis nesiseka. Čia išryškėja charakteriai, žmonių ydos, kaip veržiasi prie turto, kaip vienas kitam pavydi, kaip dabar jaunesni reaguoja į gyvenimą, ji susaržuodami, ieškodami ne gyvenimo įprasminimo, bet tik lengvo malonumo ir patogumo.

Veikalo autorė ir režisierė Julija Dantienė. Ji tikrai parodė, kad sugeba apvaldyti komedijos

SĖKMINGA EKONOMINĖ KONFERENCIJA FLORIDOJE

Lapkričio 8 - 9 Marco Island, Floridoje, įvykusi antroji lietuvių ekonominė konferencija pasisekė visais atžvilgiais. Dalyvių buvo du kart daugiau negu pernai, buvo įdomi ir įvairi paskaitų programa ir veik kasdien švietė ir glostė skaisti ir šilta Floridos rudens saulė.

Pirmą konferencijos dieną prelegentai buvo Lietuvos garbės konsulas Chicagoje Valclovas Kleiza, Yale universiteto profesorė dr. Elona Vaišnienė, žurnalistas Bronius Aušrotas, architektas Albertas Kerelis, P.L.B. valdybos pirmininko pavaduotojas ir politinių mokslų profesorius dr. Tomas Remeikis, "Pasaulio Lietuvis" redaktorius Bronius Nainys, advokatas Romas Domanskis ir ekonomistas Vytautas Vebeliūnas, šios konferencijos puoselėtojas ir šeimininkas.

Antrą dieną kalbėjo šie prelegentai: Lietuvių Fondo direktorių tarybos pirmininkas bei patyręs ekonomistas Povilas Kilius, "Maccabees" draudimo bendrovės Detroito specialistas

formą, sugeba pasijuokti iš dabarties gyvenimo ir sugeba sukurti juokingas, komiškas situacijas. Moka ji ir režisuoti, moka dirbti su jaunimu ir iš jo išgauti kiek tik galima daugiau vaidybos.

Jai talkino šie asmenys: režisierės padėjėja Vida Šalčiūnienė, dekoracijos ir kostiumus koordinavo Gema Kreivėnaitė, su grimu talkino Dana Surdėnaitė, apšvietimą tvarkė Vytas Bagdonavičius, scenos technika — Kęstutis Mašalaitis.

Vaidino: Anliora Mašalaitienė, Renata Baraitė, Rasa Krokute, Rimantas Stirbys, dr. Jonas Meškauskas, Jūratė Krokute-Stirbienė, Virgus Volertas, Aušra Gečytė, Algis Šalčiūnas, Eimutis Radžius, Linas Kučas.

Tai vis jaunimas, kuris visada žavi ir visada visus patraukia. Visada žavi ir jų vaidyba. Noris čia pridėti, kad grupė išsilaukė, kad kas metai pastatytų bent po vieną veikaluką. Noris ir kitas lietuviškas kolonijas paikinti pasikviesti šią nuotaikingą ir spalvingą grupę ir dainininkus.

Programai pasibaigus, scenoje pasirodė pats svarbiausias kaltininkas Romas Kezys ir visiem nuoširdžiai padėkojo, vadovei įteikė gėlių.

Žmonių buvo pilna salė. Per programą visi sėdėjo eilėse, o po vaidinimo tuoj buvo persiorganizuota, išimtos kėdės, pastatyti apskriti stalai ir pradėta vakaronė bei šokiai. Valgius gamino Eugenija Kezienė, veikė didelis baras apačioje ir viršuje, šokiais grojo Brolių Kezių orkestras, kuris šį rudenį ypač pagarsėjo ir grodamas važinėja po kitas kolonijas, siekė net Bostoną.

Romas Kezys moka organizuoti ir moka praveisti tokius didelius renginius. Šis buvo gerai suorganizuotas, pasižymėjo linksmu nuotaika. Ir visi to vakaro dalyviai palinkėjo ir Laisvės Žiburiui ir jo direktoriui Romui Keziui kuo geriausios sėkmės.

(p.j.)

PRIEŠKALĒDINIS SUSIKAUPIMAS PROF. KUN. ANTANO RUBŠIO PASKAITA

sekmadienį, gruodžio 7
Apreiškimo parapijoje
11 val. pamaldos

12 val. prof. kun. A. Rubšio paskaita:
"Įvardinti Dievą Betliejaus ēdžiuose"

Skaitymai iš Šv. Rašto
Skaidrės iš profesoriaus kelionių
apaštalo šv. Pauliaus keliais
Užkandžiai ir kava

Visus atsilankyti kviečia

ATEITININKAI